Dziś dodatek ŚWIAT i ŻYCIE

16 i 17 maja 1948 r

CZYTELNIK

Nr 136 (1165) — Rok IV

Dziennik Zachodni

Wyd. ABCDEFG

Cena 10 zł

Wszyscy przeciwko wszystkim...

Rozkład w grajdołku londyńskiej emigracji

Coraz większy rozkład panuje w obozie groteskowego „rządu emigracyjnego" w Londynie. Obecnie jako naczelne — aczkolwiek nie pisane — przykazanie panuje tam hasło „ratuj się kto może".

Wychodzący w Lens „Narodowiec" zamieszcza na ten temat korespondencję własną z Londynu pt. „Walka wszystkich z wszystkimi w obozie londyńskiego uchodźtwa".

„Rozkład w grajdołku londyńskim (w obozie zwolenników „rządu" emigracyjnego) — pisze „Narodowiec" — postępuje szybko naprzód. Tak zw. „koncentracja demokratyczna" (PPS, Str. Demokratyczne i grupa „Niepodległość i Demokracja") już słyszeć nie chcą o pogodzeniu się z „rządem". P. Bielecki, prezes Stronnictwa Narodowego, odrzucił w „Myśli Polskiej" zarówno rządy sanacji jak i koalicję z grupami, nie będącymi „stronnictwami z prawdziwego zdarzenia" i nie „mającymi oparcia w kraju".

W obozie Bieleckiego zanosi się jednak na burzę, gdyż jedni pragną dalszej solidarności z sanacją, podczas gdy inni Bieleckiemu mają właśnie za złe jego dotychczasowe współdziałanie z masonerią i piłsudczyzną. Reprezentowane w „rządzie" samozwańcze „stronnictwo pracy", równie nieliczne jak niepoważne, jest już przedmiotem pogardy wszystkich. Nic więc dziwnego, że w grajdołku londyńskim zapanowało hasło „sauve, qui peut" (ratuj się kto może).

Wśród sanatorów, cenerowców i masonów czystej krwi powstał popłoch. Na domiar złego gruchnęła wieść, nie wiadomo zresztą na czym oparta, jakoby nawet i generał Anders nie był pewny i groził odmową dalszych subwencji z „funduszu społecznego wojska" dla „rządu" w obecnym jego składzie.

„Doły wojskowe", zawiedzione we wszystkich nadziejach, powodowanych tyloma hojnymi obietnicami, **od dawna już się buntowały przeciwko wprzęganiu ich do beznadziejnego rydwanu „polityki", będącej dalszym ciągiem Beck'owych bezdroży katastrofalnych i MSZ-towych megalomanii samobójczych.** W takiej sytuacji przerażona sanacja postanowiła działać energicznie, nie oglądając się już na nikogo, nie wyłączając Pragiera i jego loży.

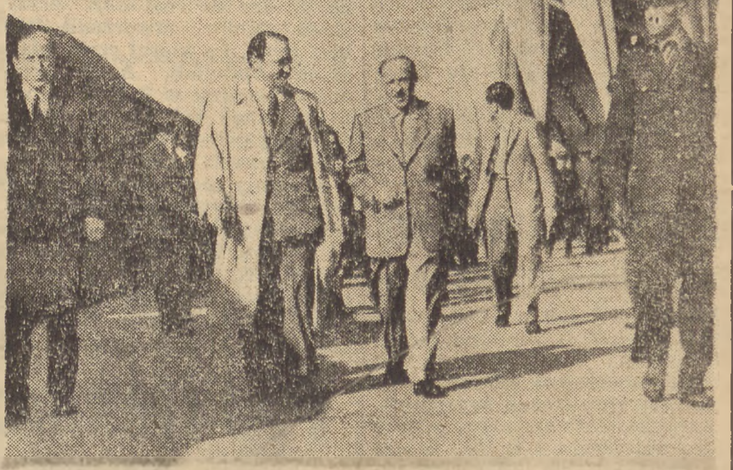
Wynikiem tego działania jest broszura pułkownika Stanisława Pstrokońskiego, będąca pewnego rodzaju wypowiedzeniem wojny wszystkim, nie należącym do b. gwardii wielkiego marszałka.

Zdaniem autora, trzeba było się wznieść na wyżyny odwagi Piłsudskiego i wymusić na Anglikach groźbą użycia broni oddanie Polakom jakiegoś „terytorium". Pan pułkownik nie ma wątpliwości, **że rząd brytyjski przestraszyłby się „wojny" z Polakami na obczyźnie i oddałby im szmat ziemi, w którym założyliby emigracyjne państwo.** Pomysł buntu oddziałów, będących faktycznie częścią składową armii brytyjskiej, sam w sobie jest tak groteskowy i naiwny, że nie wymaga dyskusji.

Rola tzw. „rządu" nie mogła być żadna z tej prostej przyczyny, że nikt go już nie uznawał, ani Wielka Brytania, ani państwa ONZ, ani — Kraj.

Słuszne uwagi autora na temat „gromadzenia kasztanów włoskich" przez różnych dowódców ma oczywiście tylko na celu *schlebianie masie żołnierskiej, oburzonej oddawna przepaścią pomiędzy jej dolą a fortunami „góry".* Chodzi tu p. pułkownikowi o poparcie dla jego zasadniczego wniosku: o *usunięcie „rządu" gen. Bora-Komorowskiego,* o zastąpienie go „godniejszym" zespołem kierowniczym oraz o powołanie przez jedyną osobę nie skompromitowaną „kapitulacją" i „godną zaufania" (p. Augusta Zaleskiego) „komisji badawczej". Komisja ta ma przedstawić „Panu prezydentowi" listę „wielmożów", zasługujących na „klątwę" i „usunięcie od dalszego wpływu". Imiennie autor wymienia jako kandydatów do „klątwy" pp. *Arciszewskiego i Pragiera, generałów Andersa, Kukiela, Kopańskiego, Maczka, Rudnickiego, Iżyckiego i admirała Świerskiego.* Przyszłych zaś „dowódców" autor radzi wybrać spośród oficerów tzw. rezerwy personalnej, czyli wśród owych skrajnych hersztów sanacyjnych, których śp. generał Sikorski ongiś umieścił w specjalnych obozach i skąd nawet gen. Sosnkowski nie wszystkich zdołał wyciągnąć. Najbardziej zaś p. Pstrokoński przeklina p. Arciszewskiego za „usiłowanie" rokoszu przeciw prezydenturze Zaleskiego.

Oczywiście, nowy „rząd" sanacyjno-cenerowy, powołany przez p. A. Zaleskiego, oznaczałby w rzeczywistości tylko przyśpieszenie likwidacji londyńskiego „grajdołka". Lecz sam pomysł ten jest niezmiernie charakterystyczny dla tego zdegenerowanego środowiska — stwierdza „Narodowiec".

Do Warszawy przybył czechosłowacki minister spraw zagranicznych dr Vladimir Clementis wraz z min. komunikacji Aloisem Petrem. Na dworcu gości powitali min. Modzelewski, Rabanowski i Rapacki. Zdjęcie przedstawia min. Clementisa (drugi od lewej) w towarzystwie min. Modzelewskiego (trzeci od lewej).

Od kilku dni przebywa w Polsce wycieczka dziennikarzy fińskich. Na zdjęciu dziennikarze rozmawiają z mieszkanką jednego z domków fińskich w Warszawie, która opowiada o blaskach i cieniach dwuletniego pobytu w domku.

Foto SAP

Zadowolenie prasy budapeszteńskiej

Szeroki zasięg

konwencji polsko-węgierskiej

Budapeszt (PAP). Wszystkie dzienniki budapesztańskie zamieściły na naczelnych miejscach wiadomość o podpisaniu konwencji gospodarczej polsko-węgierskiej.

Dziennik „Magyar Nemzet" podkreśla, że podpisanie konwencji polsko-węgierskiej odbyło się w atmosferze szczerej przyjaźni, rokując nadzieje pożytecznej współpracy gospodarczej.

Organ partii drobnych posiadaczy „Kis Ujsag" stwierdza, że polsko-węgierska konwencja gospodarcza ma zasięg szerszy, niż przeciętne umowy handlowe. Oba państwa skoordynują swą produkcję i wystąpią wspólnie na rynku zagranicznym. Poza tym zastosują również wspólnie nowe wynalazki i metody badań naukowych. Dziennik podkreśla, że taki układ mogą zawrzeć ze sobą tylko demokracje ludowe.

Dziennik „Szabad Nep", porównując dawną współpracę gospodarczą Węgier z Niemcami z obecną współpracą z Polską, stwierdza, że pierwsza spowodowała zacofanie i służalczość Węgier.

„Dziś zawieramy umowę z Polską, od któróej w zamian za nasze towary otrzymamy ważne surowce. To jest zasadnicza różnica, która charakteryzuje państwa o gospodarce planowej. Nie dążą one do ujarzmienia drugiego partnera, ale mają na celu zharmonizowanie twórczych sił obu państw" — konkluduje dziennik.

Mile widziani goście...

Niemcy odwiedzają Anglię

Londyn (ZAP). W Izbie Gmin zapowiedziano, że władze brytyjskie zgodziły się na daleko idące ułatwienia paszportowe i wizowe na wjazd do Wielkiej Brytanii dla Niemców.

W przyszłości Niemcy będą mogli bez trudności odwiedzać Anglię w celach osobistych jak i handlowych. Wydane w tej sprawie zarządzenie podnosi, **że obywatele brytyjscy winni ułatwić w jak najdalej idącym stopniu gościom pobyt w Anglii.** Zezwolenia wizowe na pobyt w Anglii wydawane będą na okres do 6 miesięcy, dla dzieci na czas nieograniczony. Brytyjczycy lub żyjący w Anglii krewni i znajomi odwiedzającego odpowiedzialni będą za jego utrzymanie i ulokowanie względnie za kwaterowanie na czas pobytu, do czego będą musieli się zobowiązać pisemnie.

Wydobycie węgla

w pierwszej dekadzie maja

Katowice (PAP). W ciągu 5 dni roboczych pierwszej dekady maja br. przemysł węglowy wydobył ogółem 1.361.388 ton w stosunku planowanej ilości 1.118.100 ton.

Pierwsze miejsce w wykonaniu planu zajęło Dąbrowskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego. Na następnych miejscach znajdują się Zjednoczenia Dolnośląskie, Rudzkie, Bytomskie i Gliwickie. Plan załadunku wykonano w 128 proc.

Z całej Polski

Warszawa. Minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski przyjął dnia 14 bm. ambasadora ZSRR w Warszawie p. Wiktora Lebiediewa.

Warszawa. W siedzibie Zarządu Głównego Zw. Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia odbyła się ogólnokrajowa konferencja delegatów 14 okręgowych zarządów związku, reprezentujących o. 62 tys. członków.

Warszawa. Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża komunikuje, że „Tydzień PCK" odbędzie się w dniach od 16 do 22 czerwca, a nie jak zostało mylnie podane, w maju.

Gdańsk. Do Gdańska przybył samolotem z Warszawy minister oświaty dr Skrzeszewski celem przeprowadzenia osobistej inspekcji i zapoznania się ze stanem szkolnictwa okręgu gdańskiego.

Gdynia. Do portu gdyńskiego wszedł amerykański statek „Jose Bonifacio" z drobnicą w ilości 1.024 tony, w tym przeważnie śledzie i bawełna. 134 tony śledzi przeznaczone jest w tranzycie dla Czechosłowacji.

Warszawa. Dnia 14 bm. wieczorem min. Modzelewski i min. Rabanowski wyjechali z Warszawy, udając się do Szczecina

Seria katastrof lotniczych

Londyn (PAP). Dzień 13 bm przyniósł serię katastrof lotniczych. W Kongu belgijskim uległ katastrofie samolot Sadena, mający na swym pokładzie podobno 31 osób. Na miejsce katastrofy wyruszyły drużyny ratownicze, dotychczas jednak nie wiadomo, czy który z pasażerów pozostał przy życiu.

WArdenach, w południowej Francji, rozbił się samolot brytyjski, którego pasażerowie, córka b. amerykańskiego ambasadora w Londynie, Kennedy, jej towarzysz oraz pilot i radiooperator ponieśli śmierć.

9 osób zostało zabitych w czasie katastrofy superfortecy w Arabii Saudyjskiej .

W czasie burzy w stanie Massachusetts uległ katastrofie amerykański samolot typu skymaster. Są trzy ofiary.

Wzrost produkcji

przemysłu hutniczego

Katowice (PAP). W wykonaniu państwowego planu produkcyjnego za kwiecień br. hutnictwo żelazne uzyskało nadwyżki produkcyjne we wszystkich działach wytwórczości. Najwyższe przekroczenie planu, huty polskie osiągnęły w produkcji surówki, wytwarzając 112,4 proc. przewidzianego tonażu. W innych grupach materiałowych wyniki są następujące: stal surowa — 106,1 proc. planu, wyroby walcowane i rury bez szwu — 106 proc. i koks — 103,9 proc. planu.

Rezultatem stałego rozwoju hutnictwa żelaznego jest poważny wzrost produkcji, która w kwietniu br. wzrosła w porównaniu z tym samym miesiącem roku ub. o 77,6 proc. w koksie, o 27,7 proc. w surówce oraz o 36,4 proc. w stali surowej i 17,3 proc. w wyrobach walcowanych i rurach bez szwu.

Memorandum rządu jugosłowiańskiego

Włosi zaostrzają sytuację

na pasie przygranicznym

Rzym (PAP). Minister spraw zagranicznych Jugosławii, Simic, wręczył ambasadorowi włoskiemu de Martini memorandum swego rządu na temat zajść granicznych w dniu 5 bm.

Memorandum stwierdza, że rząd włoski dąży do zaostrzenia sytuacji na granicy włosko-jugosłowiańskiej i zwraca uwagę, że zajścia te wynikły na skutek winy patrolu włoskiego, który znalazł się na terytorium jugosłowiańskim w odległości 600 metrów od granicy, a następnie zatrzymał się na wezwanie granicznej straży jugosłowiańskiej.

Następnie rząd jugosłowiański oświadczył, że włoscy członkowie mieszanej komisji dla przeprowadzenia dochodzenia nie chcieli kontynuować pracy, dowodząc, że linia graniczna, oznaczona przez traktat pokojowy, jest niewłaściwa.

W zakończeniu memorandum rząd jugosłowiański podkreśla, że nie bierze odpowiedzialności za jakiekolwiek zajścia, które w przyszłości mogłyby się zdarzyć w związku z przekroczeniami prowizorycznej granicy i będzie je uważał za próbę pogwałcenia suwerenności Federacyjno-Ludowej Republiki Jugosłowiańskiej.

Niezwykłe okoliczności łagodzące

Hitlerowska przeszłość

uratowała zbrodniarza... od śmierci

Berlin (PAP). Niezwykłe „okoliczności łagodzące" znalazł sąd w miejscowości Landshut, skazując 25-letniego Hansa Fuchsa za zamordowanie swej przyjaciółki na karę więzienia, a nie na śmierć.

W motywach wyroku sąd wskazał na to, że oskarżony, **jako b. członek straży przybocznej Fuehrera, był tak ograniczony pod względem moralnym, że nie mógł dostatecznie panować nad swoimi postępkami.** W ten sposób przeszłość hitlerowska ocaliła zbrodniarza od śmierci.

Marszałek Sokołowski wrócił do Berlina

Berlin (ZAP). Po dłuższym pobycie w Moskwie powrócił do Berlina gubernator strefy radzieckiej marszałek Sokołowski i niezwłocznie objął urzędowanie.

Syn cesarza Wilhelma

skazany na obóz pracy

Londyn. (PAP.) Agencja Reutera donosi z Ludwigsburga, że tamtejszy sąd denacyfikacyjny skazał księcia Augusta Wilhelma, czwartego syna b. cesarza Wilhelma na 2 i pół lat obozu pracy oraz konfiskatę 40 procent majątku. Książe Auwi był czynnym hitlerowcem.

Charakterystyczne zmiany poczynił Dep. Stanu

w tekście odpowiedzi radzieckiej na notę USA

Moskwa (PAP). Agencja Tass zwraca uwagę na fakt, iż tekst odpowiedzi, udzielonej przez rząd radziecki na demarche ambasadora Bedell Smitha opublikowany został przez Departament Stanu z pewnymi charakterystycznymi zmianami.

Tak np. w ustępie oświadczenia rządu radzieckiego, w którym jest mowa o tym, iż sojusz wojskowy 5 państw zachodnio - europejskich **„może być skierowany przeciwko tym państwom, które były sojusznikami w czasie drugiej wojny światowej"**, wyraz **„tym"** w publikacji Departamentu Stanu zastąpiony został wyrazem **„wszystkim"**.

W oświadczeniu rządu radzieckiego w sprawie utworzenia sojuszu wojskowego 5 państw zachodnio - europejskich zostało stwierdzone, iż cała prasa brytyjska, francuska i amerykańska wyraźnie wskazywała na to, iż sojusz ten skierowany jest przeciwko ZSRR. W tekście opublikowanym w prasie amerykańskiej ustęp ten w odpowiedzi rządu radzieckiego został całkowicie pominięty. **Charakter tych poprawek jest bardzo wymowny** — zaznacza agencja Tass.

„Prawda" cytuje komentarz ko-

Ten nowy zwrot w polityce amerykańskiej — jak stwierdza korespondent agencji Telepress — wywołał głosy krytyki nawet na łamach konserwatywnej prasy amerykańskiej.

Dziennik „New York Herald Tribune", który w chwili obecnej najwidoczniej wskutek instrukcji Departamentu Stanu dąży do ochłodzenia entuzjazmu swych czytelników, stwierdza mimo wszystko, że *„Biały Dom i Departament Stanu nie powitali dostatecznie przychylnie zgody rządu radzieckiego na propozycję rozpoczęcia rokowań, wysuniętą przez ambasadora Bedell Smitha"*.

respondenta agencji Telepress, który podkreśla, że zdaniem amerykańskich kół postępowych **Departament Stanu został zaskoczony szybką odpowiedzią rządu radzieckiego.** Amerykańskie koła rządowe przekonane były, że rząd radziecki albo odrzuci propozycję posła Bedell Smitha, albo będzie grał na zwłokę.

Dalej korespondent agencji Telepress podkreśla, że *psychoza wojenna, która powstała w Stanach Zjednoczonych dzięki długotrwałej kampanii kół reakcyjnych doszła do takich rozmiarów, że amerykańskie koła rządowe znalazły się w kłopotliwej sytuacji*, musiały więc coś uczynić, by uspokoić opinię publiczną. Gdy społeczeństwo amerykańskie dowiedziało się o wymianie not pomiędzy ambasadorem Bedell Smithem a ministrem Mołotowem, nastąpiło niewątpliwie odprężenie. *Jednakże odprężenie to zaczęło szybko znikać, ponieważ kierownicy polityki amerykańskiej wycofali się z zajętego poprzednio stanowiska.*

Uroczysta promocja oficerów

wrocławskiej Szkoły Inżynieryjno - Saperskiej

Wrocław (st). W piątek na placu ćwiczebnym Oficerskiej Szkoły Inżynieryjno - Saperskiej we Wrocławiu odbyła się uroczysta promocja na oficerów ok. 100 absolwentów tej szkoły. W uroczystości wziął udział marszałek Polski, Rola - Żymierski, naczelny dowódca armii lądowej, gen. Stanisław Popławski, wojewoda wrocławski mgr. Piaskowski, prezydent miasta Kupczyński, dowódca O. W. gen. Daniluk - Daniłowski, szef sztabu DOW, gen. Malek, dowódca Oficerskiej Szkoły Piechoty, gen. Zubański, attaché wojskowy ambasady radzieckiej w Warszawie, gen. mjr. Masłow i licznie zebrana publiczność.

Po nabożeństwie odbyła się uroczysta dekoracja sztandarów 1 i 2 Pułku Warszawskiego wojsk saperskich oraz 1 Pułku Pontonowego **wysokim orderem radzieckim „Czerwonej Gwiazdy", nadanym przez Radę Najwyższą ZSRR.**

Marszałek Żymierski dokonał następnie promocji, przy czym szereg wyróżnionych absolwentów Szkoły z prymusami Aleksandrem Łysakowskim i Ludwikiem Kubicą otrzymał z rąk Marszałka cenne nagrody.

Urzędnicy pomogą rolnikom

Praga. (PAP.) Ponieważ robotnicy przemysłowi są w pełni zajęci pracą nad wykonaniem wyznaczonego planu produkcyjnego, czechosłowackie ministerstwo opieki społecznej zwróciło się do urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów z apelem o dobrowolne zadeklarowanie pomocy rolnikom czeskim i słowackim. Ochotnicy mają utworzyć brygady, które pójdą na wieś w okresie zbiorów.

Tajny układ

brytyjsko-transjordański

Rzym (PAP). Jak podaje dziennik „Republica" na podstawie uzyskanych informacji w Kairze, poseł Transjordanii w Londynie podpisał na zlecenie króla Abdullaha tajne porozumienie z Wielką Brytanią w sprawie przyłączenia Palestyny do Transjordanii.

Zgodnie z tym układem, po ewakuacji wojsk brytyjskich z Palestyny, miejsce ich mają zająć oddziały legionu transjordańskiego.

Uważa się, że wystąpienie tych wojsk będzie pierwszym krokiem na drodze do realizacji brytyjskich planów utworzenia Wielkiej Syrii, na której czele miałby stanąć Abdullah. Anglia wykorzysta sytuację w Palestynie, ażeby pozostać za wszelką cenę na tym terytorium. Dla urzeczywistnienia swych zamiarów, Anglicy w sztuczny sposób pogłębiają rozdźwięki arabsko - żydowskie, a równocześnie starają się powołać do życia w krajach arabskich takie rządy, które okazałyby jak największą uległość wobec zamiarów brytyjskich.

Kryzys finansowy grozi Kuomintangowi

Londyn. (PAP). Jak donosi z Nankinu agencja Reutera, dziennik „Nankin Bao" przyznaje, że **rząd Kuomintangu znajduje się w obliczu poważnego kryzysu finansowego. Inflacja sięga potwornych rozmiarów i żadne środki nie wpływają na zahamowanie wzrostu cen.**

Deficyt budżetowy sięga zawrotnej cyfry **5 tysięcy miliardów dolarów chińskich miesięcznie.** Mimo wysiłków ze strony rządu, deficyt wciąż wzrasta, przede wszystkim w związku z kosztami wojennymi.

Polsko-radziecka wymiana towarowa

na sumę 110 milionów dolarów

Po podpisaniu protokołu delegacja polska wróciła z Moskwy

Warszawa (PAP). Po zakończeniu rokowań handlowych polsko - radzieckich w dniu 14 bm. powróciła samolotem z Moskwy polska delegacja handlowa pod przewodnictwem podsekretarza stanu do spraw handlu zagranicznego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu dr Grossfelda.

W wyniku pertraktacji, które toczyły się w Moskwie między ministerstwem handlu zagranicznego ZSRR i polską delegacją handlową pod przewodnictwem podsekretarza stanu do spraw handlu zagranicznego dr L. Grossfelda, **dnia 13 maja br. został podpisany protokół, ustalający wzajemne dostawy towarowe na 1948 r. w ramach umowy o wzajemnych dostawach towarów w latach 1948 — 1952 z dnia 26 stycznia.**

Na zasadzie tego protokułu ustalono, iż wartość dostaw w 1948 r. wyniesie **ponad 110 milionów dolarów z każdej strony.**

Związek Radziecki ma dostarczyć Polsce **bawełnę, rudę żelazną, chromową i manganową, metale kolorowe, produkty naftowe, traktory i samochody, chemikalia i inne towary.**

W zamian Polska ma dostarczyć ZSRR **wyroby włókiennicze i dziane, konfekcję, cynk i blachę cynkową, cement, wagony kolejowe, wyroby żelazne, cukier, węgiel i koks, szkło i porcelanę, papier i wyroby papiernicze, chemikalia i inne.**

Premier Spaak cofa dymisję rządu

Londyn. (PAP). Agencja Reutera donosi z Brukseli, że **premier belgijski Spaak wycofał dymisję rządu, złożoną na ręce regenta Karola w dniu 5 maja.** Od 5 maja Spaak pełnił funkcje premiera tymczasowo.

Agencja Reutera dodaje, że partia socjal-demokratyczna i partia chrześcijańsko - społeczna, które wchodzą w skład koalicji rządowej uzgodniły swe stanowisko w sprawie zwiększenia subsydiów rządowych dla szkół katolickich. Opozycja partii socjal-demokratycznej w sprawie zwiększenia tych subsydiów stała się przyczyną kryzysu rządowego na początku maja.

Proklamacja państwa żydowskiego

Ben Gurion premierem rządu

Apel Haganah do ludności

Londyn. (PAP) Agencja Reutera komunikuje z Tel Avivu, że w piątek po południu odbyło się tam uroczyste posiedzenie członków żydowskiej rady narodowej, na którym ogłoszono oficjalnie powstanie państwa żydowskiego — Izraela.

Członkowie rady narodowej, reprezentujący naród żydowski w Palestynie oraz żydowski ruch światowy w Palestynie, zgodnie z naturalnym i historycznym prawem narodu żydowskiego oraz z rezolucją Generalnego Zgromadzenia ONZ ogłaszają w deklaracji powstanie państwa żydowskiego w Palestynie, które będzie się nazywało Izraelem.

Przez nowootwartą rozgłośnię żydowską „Głos Izraela", proklamację ogłoszono na 8 godzin przed oficjalnym wygaśnięciem mandatu. Proklamacja stwierdza, że do chwili utworzenia właściwie wybranych władz zgodnie z konstytucją, jaka ma być opracowana przez zgromadzenie konstytucyjne najpóźniej do 1 października 1948 roku, obecna rada narodowa będzie spełniała funkcję tymczasowego rządu państwa izraelskiego.

Proklamacja wreszcie wzywa wszystkich mieszkańców arabskich nowego państwa, aby powrócili na drogę pokojową, obiecując im pełne i równe prawa obywatelskie oraz współudział w urzędach i instytucjach państwowych. Równocześnie zaofiarowano pokój wszystkim sąsiednim krajom arabskim.

Granice państwa będą otwarte dla wszystkich imigrantów żydowskich. Państwo zapewni rozwój kraju dla wszystkich jego mieszkańców, będzie oparte na zasadach wolności, sprawiedliwości i pokoju.

Tel. Aviv. (PAP) Ben Gurion otrzymał nominację na stanowisko premiera nowego państwa żydowskiego. Decyzja zapadła po ogłoszeniu proklamacji utworzenia państwa Izrael.

Tymczasowy rząd żydowski, na którego czele stanął Ben Gurion, składa się z 11 ministerstw. Poszczególne teki powierzono następującym osobom: **sprawy zagraniczne — Shertok, obrona — Ben Gurion, skarb — Kaplan, komunikacja — Remez, handel, przemysł i dostawy — Bernstein, sprawy wewnętrzne — Grunbaum, imigracja — Shapiro, praca i roboty publiczne — Bentof, rolnictwo — Zisling, sprawiedliwość — Rosenbluth, bezpieczeństwo — Shitreet, bez teki — Rassis, Fishman i Lewin.**

Tel-Aviv (API). Dowództwo Haganah ogłosiło przez radio apel do ludności żydowskiej, by liczyła się z możliwością inwazji i nalotów lotniczych. Na dwie godziny przed proklamowaniem państwa żydowskiego Haganah wezwało ludność miast żydowskich do częściowego zaciemnienia mieszkań i ulic i wezwała również do budowy okopów i schronów w miejscowościach wiejskich.

Prorządowy dziennik egipski „Al Assass" donosi, że *„gdy rozpocznie się prawdziwa walka 50.000 żołnierzy egipskich, 50.000 irackich, 12.000 Arabów transjordańskich i 10.000 Arabów Syrii i Libanu stanie z bronią w ręku przeciwko Żydom."*

W atmosferze jedności...

Tegoroczne tradycyjne Święto Ludowe poprzedziło podpisanie między przedstawicielami Stronnictwa Ludowego i Polskiego Stronnictwa Ludowego umowy o współdziałaniu obu odłamów ruchu chłopskiego. Umowa ta, stanowiąca niezawodnie pierwszy etap na drodze do całkowitego zjednoczenia ruchu ludowego w Polsce, likwidująca jego dotychczasowe, tak szkodliwe rozbicie, niewątpliwie posiada doniosłe, przełomowe znaczenie. Aby zrozumieć jej sens, wystarczy przypomnieć sobie dotychczasowe dzieje tego ruchu, rozdzieranego walkami wewnętrznymi, w dużym stopniu utrudniającymi ostateczne wyzwolenie wsi. Nie ulega bowiem wątpliwości, że walki te niejednokrotnie wyzyskiwane były przez rodzimą reakcję dla udaremnienia koniecznych reform. Przykład reformy rolnej, de facto nie wprowadzonej w życie i systematycznie utrącanej w okresie międzywojennym, jest aż nadto wymowny. A przecież były chwile w latach 1919—1926, gdy stronnictwa chłopskie reprezentowały w ówczesnych sejmach poważną siłę, gdy były one owym przysłowiowym języczkiem u wagi. Na przeszkodzie jednak pełnemu wyzyskaniu tej siły stawały spory, stawał zręcznie wygrywany przeciw oczywistym interesom warstwy chłopskiej, podział wsi na zamożną i biedną, podział do pewnego stopnia kastowy, utrzymujący się siłą złej, szkodliwej tradycji.

Usiłowano i to niestety skutecznie, złączyć interesy chłopa bogatszego z interesem dworu, co miało posłużyć do wciągnięcia znacznej części warstwy chłopskiej w orbitę wpływów zachowawczych, uczynienia z niej podpory dla starego porządku. Boć niczym innym, jak tego typu próbą była cała krótka historia mikołajczykowskiego PSL, historia zakończona niesławną ucieczką. Masy chłopskie miały w tym wypadku służyć jako punkt oparcia dla polityków i reakcyjnych pozostałości do walki z Polską Ludową, z reformami społecznymi, z obecnym kierunkiem polityki zagranicznej państwa. Świadomie pogłębiano w masach tych nieufność do osiągnięć demokracji polskiej, sztucznie eliminowano je z życia politycznego i społecznego kraju.

Inna sprawa, że w obecnych warunkach gra ta nie miała szans powodzenia. Choćby dlatego, że przed chłopem polskim nie dało się ukryć rzeczy najistotniejszych, jakimi bez wątpienia są postępy naszego życia gospodarczego, sukcesy odbudowy. Poczynają się one w coraz większej mierze odbijać na sytuacji ekonomicznej wsi polskiej, jako wynik dokonanych reform ustrojowych. Wieś polska zasilana w coraz poważniejszym stopniu przez rosnącą w szybkim tempie produkcję przemysłową, zaopatrywana w narzędzia rolnicze, nawozy, czy ziarno siewne, zacierująca ślady zniszczeń wojennych, wieś ta poczęła masowo odchodzić od bezpłodnej opozycji ówczesnego PSL, na długo jeszcze, zanim zaczął się krach grupy Mikołajczyka i fermenty na szczytach stronnictwa. Zwyciężał zdrowy instynkt chłopa polskiego, nie dającego się prowadzić na pasku przez fałszywych opiekunów. Ucieczka leadera partii, porzucenia nawet najbliższych współpracowników na pastwę losu, dopełniły miary. W rezultacie doszły i w tym stronnictwie do głosu czynniki radykalne, zwolennicy ściślej współpracy z blokiem demokratycznym. A w rezultacie stało się rzeczą możliwą zlikwidowanie różnic dzielących dwa odłamy ruchu ludowego i wejście na drogę jego zjednoczenia.

Zjednoczenie to, likwidujące ostatecznie szkodliwy podział wsi posiada doniosłe dla całokształtu naszego życia znaczenie. Zjednoczenie to pozwoli wszystkim warstwom ludności wiejskiej na wzięcie udziału w pracy nad realizacją planów gospodarczych państwa, w której rolnictwo w przeciwieństwie do przemysłu, opiera się na drobnej i średniej, indywidualnej gospodarce rolnej. Pociąga to za sobą obowiązek tym bardziej intensywnego oddziaływania na wieś i stworzenia warunków wytężonych, dobrowolnych wysiłków. Nie należy chyba udowadniać, że wysiłki te leżą w interesie samej, szybko dźwigającej się ze zniszczeń wojennych wsi.

Dlatego też możnaby przeprowadzić pewną analogię między tegorocznym świętem 1 Maja, a Świętem Ludowym. Hasłem naczelnym tegorocznego 1 Maja była jedność klasy robotniczej. W dniu 16 maja masy chłopskie manifestować będą i święcić hasło zjednoczenia ruchu ludowego. Wspólną zaś nicią, spajającą oba dni, jest widoczna dziś wspólnota interesów wsi i miasta. Dziś wszyscy wiemy, że tak, jak silny i rozwinięty przemysł leży w interesie chłopa polskiego, tak i mieszkańcowi miasta nie może być obojętny wzrost stopy życiowej na wsi i systematyczne podnoszenie jej możliwości produkcyjnych. Dlatego też w obchodach pierwszomajowych, zielone sztandary kroczyły obok czerwonych, a w Zielone Świątki partie robotnicze wystąpią, aby wyrazić solidarność z ruchem chłopskim.

Z wielu listów do Redakcji „Przyjaciółki"

KOCHANA „PRZYJACIÓŁKO"

Przy Tobie odpoczywają nasze skołatane udręką życiową serca.

Służysz pociechą, dodajesz nowych sił na dalsze ciężkie życie.

Udzielasz praktycznych wskazówek co do gotowania, kroju i wszystkiego, co kobiecie w życiu jest potrzebne.

Podajesz piękną pouczającą powieść.

Na koniec zachwycasz oko nasze piękną ilustracją, co tydzień piękniejszą za co ci jesteśmy bardzo wdzięczni.

WIREŃSKA MARIA
WIELKIE RADOWISKA
POMORZE

2009

Nowy statut Min. Kultury i Sztuki

Warszawa. (PAP). Na posiedzeniu Rady Ministrów, które odbyło się w dniu 14 bm uchwalono nowy statut Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Katowicka konferencja z delegacją czechosłowacką

KATOWICE. (rś) W dniu 14 bm. odbyła się w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Katowicach konferencja z delegatami czechosłowackich izb gospodarczych (Izb Przem.-Handlowych) odbywającymi podróż po Polsce.

Uchwała władz Stronnictwa Pracy

w sprawie listu papieskiego do biskupów niemieckich

Warszawa. (PAP). Prezydium Rady Naczelnej i Zarząd Główny Stronnictwa Pracy na posiedzeniu w dniu 14 maja 1948 r. po zaznajomieniu się ze stanowiskiem wszystkich terenowych ogniw organizacyjnych odnośnie politycznego wystąpienia Stolicy Apostolskiej w liście do biskupów niemieckich, podejmują następującą uchwałę:

1) Stronnictwo Pracy z racji swojej tradycji i założeń ideowo-programowych, gromadząc w swoich szeregach organizacyjnych poważną część polskiego społeczeństwa katolickiego, czuje się szczególnie upoważnione i zobowiązane do zajęcia stanowiska w tej bolesnej sprawie.

2) Stronnictwo Pracy ustosunkowuje się z ubolewaniem do politycznego wystąpienia Stolicy Apostolskiej — godzi ono bowiem w najżywotniejsze interesy narodu i państwa polskiego.

3) Stronnictwo Pracy jest przekonane, że hierarchia kościelna w Polsce zechce i potrafi wykorzystać cały swój wpływ polityczny na terenie Stolicy Apostolskiej w kierunku całkowitej zmiany stanowiska w tej bolesnej sprawie.

Stronnictwo Pracy może zapewnić, że hierarchia kościelna w Polsce w tych swoich staraniach spotka się z pełnym zaufaniem i poparciem wszystkich katolików w Polsce.

4) Stronnictwo Pracy szeregiem wystąpień zarówno w działalności organizacyjnej, jak i z trybuny sejmowej dało dowód, że przywiązuje wielką wagę do kształtowania się harmonijnych stosunków między Państwem, a Kościołem i dlatego wyraża przekonanie, że postawa i stanowisko biskupów polskich zawsze będzie zgodne z interesem narodowym i państwowym Polski.

Skrót telegraficzny

Belgrad. Agencja Tanjug donosi, że Komitet Pomocy Narodowi Greckiemu w Trieście zwrócił się do ONZ z protestem przeciwko masowym egzekucjom w Grecji.

Paryż. Do Paryża przybyła z wizytą oficjalną następczyni tronu angielskiego księżniczka Elżbieta wraz z małżonkiem, księciem Edynburgu. Para książęca została przyjętą przez prezydenta Republiki Francuskiej Vincent Auriola.

Londyn. Podczas pożaru jednej z miejscowości w okolicach Pontardawe małżeństwo z pięciorgiem dzieci znalazło śmierć w płomieniach.

Paryż. Handlowy bilans francuski wykazuje deficyt 63 miliardów franków za 4 pierwsze miesiące br.

WIEDEŃ. Władze bezpieczeństwa zaaresztowały w Salzburgu b. sturmbannfuehrera Hofflego, który był jednym z czołowych funkcjonariuszów gestapo w Lublinie, gdzie popełnił szereg zbrodni wojennych.

Bielefeld (ZAP). Sąd niemiecki w Bielefeld skazał brigadenfuehrera Ottona Kerstenbacha, adiutanta i prawą rękę Roberta Ley'a b. kierownika niemieckiego frontu pracy, na rok więzienia i 5.000 marek grzywny.

Sesja Sejmu Ustawodawczego

dnia 21 maja

Warszawa (PAP). Marszałek Sejmu Ustawodawczego Wł. Kowalski ogłosił następujące zarządzenie:

„Zwołuję posiedzenie Sejmu Ustawodawczego R. P. na dzień 21 maja 1948 r. godz. 11.

Marszałek Sejmu Ustawodawczego
(—) Wł. Kowalski"

Pierre Courtage

Wschód i Zachód

(Od własnego korespondenta „Dziennika Zachodniego“)

Paryż, w maju.

Tego samego dnia, gdy w Brukseli przedstawiciele rządów Francji, Wielkiej Brytanii i Beneluxu podpisywali pakt zachodni, prezydent Truman oświadczył oficjalnie w Waszyngtonie, iż polityka ta otrzyma pełne poparcie Stanów Zjednoczonych. Nie jest to ani przypadek, ani też powód do zdziwienia. Sama koncepcja „bloku zachodniego“ wysunięta została jeszcze w 1943 r. przez marszałka Smutsa, a następnie podchwycona przez Churchilla i de Gaulle'a, jako projekt bloku „pośredniego“ pomiędzy Wschodem i Zachodem.

Tymczasem już nazajutrz po zakończeniu działań wojennych politycy Waszyngtonu zdali sobie sprawę, że Wielka Brytania jest za słaba na to, aby odegrać jakąkolwiek samodzielną rolę w Europie. Dlatego też pozostawiono wprawdzie Bevinowi inicjatywę oraz rolę dyrektora tej nowej koalicji — oczywiście nie chodzi w tym wypadku o politykę równowagi pomiędzy Wschodem a Zachodem — lecz koalicja ta stała się bezpośrednim instrumentem ekspansji amerykańskiej w Europie.

Oczywiście niektórzy propagandziści doktryny Zachodu w dalszym ciągu żonglują słowami. De Gaulle np. w swym przemówieniu w Compiègne kilkakrotnie powoływał się na starą koncepcję — „bloku pośredniego“. Także inni teoretycy tej polityki głoszą, że Europa zachodnia powinna stać się skarbnicą historycznej kultury pomiędzy Zachodem a Wschodem.

Lecz jest to zwykła demagogia obliczona na schlebianie człowiekowi z tłumu, temu, którego prasa amerykańska nazywa „człowiekiem ulicy“.

Tak jeszcze niedawno Hitler przedstawiał Trzecią Rzeszę, jako skarbiec odwiecznych wartości cywilizacji — i w ten sposób usprawiedliwiał swój polityczny i gospodarczy imperializm.

Wędka nie chwyciła

Amerykańska partia we Francji zdaje sobie sprawę, że rola jaką Departament Stanu przeznacza dla tego kraju, może głęboko wzburzyć tych nawet ludzi, którzy mogliby się zdecydować na dobrze płatny serwilizm. Dla kierowników polityki amerykańskiej Francja może być jedynie polem bitwy i rezerwuarem sił ludzkich. Natomiast jądro całej zachodniej koalicji leży w Zagłębiu Ruhry i pod tym względem nie formułuje się żadnych wzniosłych haseł, stosując zamiast tego szorstki ton zwykłego businessu.

Toteż propaganda „Zachodu“ rzuciła koncepcję socjalistycznych Stanów Zjednoczonych Europy, federacji europejskiej, a nawet światowego parlamentu. Hasło obrony „kultury Zachodu“ ma na celu zjednanie zwolenników pomiędzy grupami prawicy, natomiast koncepcje federacyjne są wędką, zarzuconą na lewicę. Jest to wersja „socjal-demokratyczna“ zachodniego bloku.

Z drugiej zaś strony dla uspokojenia wzburzonych umysłów, a jednocześnie miłego połechtania narodowych uczuć szerokich mas, szefowie koalicji obmyślili dla każdego z państw pewnego rodzaju kierowniczą rolę w bloku. I tak np. Bevin będzie przywódcą całości Zachodu, Spaak kieruje Beneluxem, wreszcie Bidault otrzymał protektorat nad Italią i marzy o stworzeniu bloku łacińskiego, jako równoważnika pomiędzy elementami anglosaskimi a germańskimi w Zach. Europie. Jednym z pierwszych kroków w tym kierunku było zawarcie francusko-włoskiej unii celnej.

Te wszystkie jednak argumenty „usprawiedliwienia“, jak dotąd, nie wystarczyły, bo francuska opinia publiczna wrogo ustosunkowała się do przyjęcia Niemiec na łono jakiejkolwiek zachodniej koalicji, a polityka faktów dokonanych może jedynie sprowokować zgrupowanie sił narodowych do obrony niepodległości i bezpieczeństwa oraz należnych odszkodowań.

Jest tylko jedna demokracja

Podczas gdy odbudowa gospodarcza państw wschodniej i zachodniej Europy, które odmówiły przyjęcia dobrodziejstw planu Marshalla, postępuje w szybkim tempie naprzód — co przyznają sami Amerykanie — we Francji w rok po słynnej mowie amerykańskiego sekretarza stanu, Havarda, trwa walka z bezrobociem, zarobki są niskie, a ceny pną się w górę, w przemyśle zaś trwa zastój z powodu braku węgla i surowców. Toteż pomimo wysiłków prasy, tak bardzo oddanej interesom amerykańskim i mimo całego napięcia wojennej histerii, coraz więcej Francuzów odczuwa głębokie wątpliwości w skuteczność polityki „Zachodu“, z punktu widzenia obrony pokoju świata. I dlatego już dziś wielu rozumie, że nie ma różnic pomiędzy zwolennikami pokoju a zwolennikami demokracji. Partia pokoju i partia demokracji — to jedno.

My we Francji z ufnością spoglądamy w przyszłość, bo widzimy, że w Stanach Zjednoczonych — pomimo, iż zwiększają się szeregi podżegaczy wojennych i aparat państwowy ulega faszyzacji — szybko rosną siły postępu. Wzrasta liczba zwolenników Wallace'a. Coraz głośniej i z coraz większym sukcesem piętnuje się wrogów pokoju i demokracji.

Drugim, niemniej ważnym oparciem naszych nadziei jest przyjaźń, którą żywią dla Francji Nowe Demokracje. I ta właśnie przyjaźń niweczy wszelkie amerykańskie zamysły rozbicia świata na „Wschód“ i „Zachód“.

Gdy zwiedzałem po wojnie wasz kraj, widziałem ruiny waszych miast i wsi. Czyż pomników polskiej kultury — kultury, której na każdym niemal kroku odnajdywałem wyraźne ślady naszego francuskiego XVIII wieku — nie zniszczyły armie „zachodniego państwa“? A czyż z drugiej strony nie ze wschodu przyszła armia niosąca wyzwolenie Polsce pod tyloma względami pokrewnej Francji? Nie ma w tym żadnych sprzeczności Wschodu z Zachodem. Bo kultura jest jedna, tak jak jedna jest demokracja.

Pierre Courtage

Żyto już się wykłosiło... zboża będzie pod dostatkiem

Foto SAP

Ze Słowiańskiej Wystawy Rolniczej w Pradze

Rys. Gwidon Miklaszewski. Pozostałe rysunki ze specjalnego numeru czechosłowackiego tygodnika satyrycznego „Dikobraz“.

CZECH I POLAK: — *Nareszcie kopiemy obok siebie a nie pod sobą! ...*

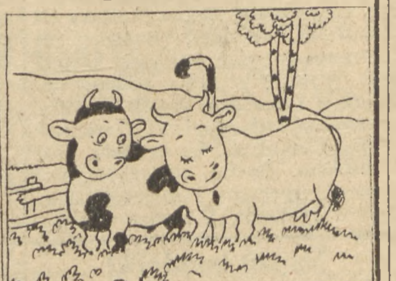
Te okropne, on zapomniał, że przecież tego straszaka sam tu postawił!

TECHNIKA W OBORZE

Popatrz. Krasula znowu dostała tę łechcącą elektryczną dojarkę!

ZAŻENOWANA

Przestań, wiem przecież, że to samo mówisz wszystkim krowom...

TRUDNOŚCI APROWIZACYJNE

Bez słów

Mogę wam szczerym złotem zapłacić, ale czym, u licha, będę gryzł?

Sprytna gra

»Głodowe« strajki w zachodnich strefach Niemiec

Co pewien czas w strefach okupacyjnych angielskiej i amerykańskiej Niemiec wybuchają strajki. Tysiące robotników w różnych ośrodkach przemysłowych porzucają pracę i domagają się podwyższenia racji żywnościowych. Tego rodzaju demonstracje „głodowe“ powtarzają się systematycznie co pewien okres czasu i mają swój jasny cel nie tyle ekonomiczny, ile raczej polityczny.

Początek tych demonstracji „głodowych“ sięga jeszcze pierwszej połowy ubiegłego roku, kiedy to głównie na terenie Zagłębia Ruhry prawie wszyscy górnicy porzucili pracę, wydobycie węgla zaczęło w zastraszający sposób spadać, a demonstrujący tłum rzucał się na angielskie samochody, wywracał je i palił.

To pierwsze swoje wystąpienie od czasu zakończenia wojny Niemcy wygrali. Zarówno Anglicy, jak i Amerykanie pospieszyli z pomocą i racje żywnościowe zostały powiększone. Niewiele to jednak pomogło. Produkcja nie zwiększyła się, a w jakiś czas później strajki i demonstracje powtórzyły się w innych miestach, jak w Hamburgu, Hanowerze itp. I znów racje żywnościowe zostały powiększone. Niemcy triumfowali, a różni reakcyjni ich przywódcy, z osławionym Schumacherem na czele, zacierali ręce z zadowolenia, że znów w tak dobitny sposób mogli zademonstrować światu, iż bez straconych terenów wschodnich Niemcy nie są w stanie same się wyżywić.

Ta zabawa w strajki i demonstracje systematycznie się powtarza już drugi z kolei rok. W ostatnich dniach depesze znów przyniosły wiadomości z całego szeregu miast zachodnich Niemiec o tego rodzaju strajkach „głodowych“. Jak jednak w rzeczywistości przedstawia się ta sprawa?

Wiadomo powszechnie, że Niemcy pod opieką Anglosasów nie tylko nie głodują, lecz jak to już niejednokrotnie podkreślano, żyją lepiej niż za czasów „führera“ głównie jeśli chodzi o wieś i mniejsze miasta. Poza tym nie należy zapominać, że w strefach zachodnich Niemiec aprowizacją zajmują się sami Niemcy i ich urzędy. Pomijając już fakt, że pomoc żywnościowa Ameryki i Anglii jest bardzo duża(należy z całą stanowczością stwierdzić, że zachodnie Niemcy mają możność produkowania dostatecznej ilości środków żywnościowych, aby wyżywić całą zamieszkałą tam ludność). Opowiadanie, że zbiory ziem zachodnich Niemiec nie są w stanie poprawić sytuacji żywnościowej ludności — jest bajką

Propaganda niemiecka i ich popleczników Anglosasów, że spichlerzem Niemiec były obecne ziemie zachodnie Polski i strefa radziecka — nie odpowiada prawdzie. Zbiory kartofli, pszenicy i owsa w zachodnich Niemczech zawsze były większe, aniżeli na terenach wschodnich. Według danych oficjalnych niemieckich, dotyczących gospodarki rolnej z roku 1943 sprawa przedstawia się następująco:

Na terenach zachodnich Niemiec zebrano w roku 1943 — pszenicy — 61 %, a na terenach wschodnich — 39 %, kartofli na terenach zachodnich Niemiec zebrano — 79 %, a na terenach wschodnich — 21 %, owsa zaś na terenach zachodnich zebrano — 80 %, a na terenach wschodnich tylko — 20 %.

Cyfry te najdobitniej świadczą o kłamliwej propagandzie, że zachodnie Niemcy nie mogą się wyżywić i że gros produkcji rolnej mieli na wschodnich terenach.

Nie należy również zapominać, że aprowizacja w strefie brytyjskiej i amerykańskiej pozostaje w rękach Niemców. A jak wygląda ta gospodarka?

Dotychczas reforma rolna niewielkie zrobiła tam postępy. Wielkie majątki znajdują się wciąż w rękach junkrów, a na wsiach w dalszym ciągu urzędują tak zwani „ortsbauernführerzy“ i „kreisbauernführerzy“, którzy od czasów hitlerowskich zachowali swe nazwy i zatrzymali swe urzędy. Ci panowie, pospołu z właścicielami majątków — junkrami pruskimi, prowadzą własną politykę aprowizacyjną, opartą z jednej strony na spekulacjach, a z drugiej — na podłożu czysto politycznym.

Nic więc dziwnego, że w tych warunkach nawet wydatna pomoc żywnościowa anglo-amerykańska okazuje się nie wystarczająca, a dzięki odpowiedniej agitacji starzy leaderzy hitlerowscy mają tu szerokie pole do działania, co też wykorzystują należycie, judząc i skierowywując ostrze nienawiści szarych mas niemieckich przeciwko Polsce i Związkowi Radzieckiemu. (y)

Centrum badań atomowych w Warszawie

(Wywiad z prof. St. Pieńkowskim)

Warszawa (PAP). W związku z ostatnim zjazdem fizyków polskich w Warszawie, zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Fizyczne dla omówienia zagadnień związanych z rozszczepieniem jądra atomowego, przewodniczący zjazdu i dyrektor Zakładu Fizyki Doświadczalnej w Warszawie prof. St. Pieńkowski udzielił przedstawicielowi PAP następującej wypowiedzi:

„Celem zjazdu był przegląd stanu naszej wiedzy o zjawiskach energetyki atomowej, a w szczególności wiedzy o rozszczepieniu atomów ciężkich. Wysłuchaliśmy i przedyskutowaliśmy szereg referatów, poświęconych temu zagadnieniu, które pozwoliły nam zorientować się w jakiej fazie rozwojowej znajduje się fizyka polska i jakie zadania ją czekają na drodze do osiągnięcia tak wysokiego poziomu wiedzy, jaki osiągnęli uczeni innych krajów.

Rozszczepienie atomów ciężkich jest zagadnieniem wielkiej wagi dla rozwoju potencjału gospodarczego narodów. Dlatego uczeni wszystkich krajów, dla pracy nad tym zagadnieniem mobilizują całą swą wiedzę i wszystkie swe siły. Nauka polska, mimo zniszczeń wojennych, utrudniających jej rozwój i mimo bolesnych strat osobowych, pragnie dotrzymać kroku w rozwoju nauki innym narodom w dziedzinach mających na celu pokojowy rozwój ludzkości. Pierwszym zadaniem jest przygotowanie nowych kadr naukowych. W roku bież. rozpatrzone zostaną w Zakładzie Fizyki Doświadczalnej pierwsze po wojnie prace dyplomowe. Jest ich niewiele, ale liczba ich będzie stale wzrastała.

Drugim zadaniem jest skompletowanie skomplikowanej i kosztownej aparatury niezbędnej dla przeprowadzenia doświadczeń. Dzięki pełnemu zrozumieniu wagi zagadnienia ze strony Rządu Polskiego, jesteśmy w stanie zakupić część aparatów za granicą, część zaś wykonać w kraju. Wkrótce przybędzie ze Szwajcarii nowoczesny wysokonapięciowy generator neutronowy. W kraju wykonany zostanie elektrostatyczny generator van de Graafa. Zamówiliśmy w Szwajcarii nowoczesny wielki cyklotron, do którego elektromagnes (ważący około stu ton) zostanie odlany w kraju. Cyklotron ten zostanie umieszczony dla bezpieczeństwa głęboko w ziemi pod powierzchnią specjalnego sztucznego stawu. Sprowadzenie reaktorów atomowych jest już zagadnieniem dalszej przyszłości.

W ten sposób w Warszawie wokół Zakładu Fizyki Doświadczalnej powstanie nowoczesny ośrodek do badań atomowych.“

Na zakończenie prof. Pieńkowski zwrócił uwagę na częsty błąd, popełniany przez laików, którzy mówią o przygotowaniach do rozbijania atomu. Nie należy mieszać terminów „rozbijania“ atomu z jego „rozszczepianiem“. Rozbijać atomy, to znaczy wytrącać z nich przez bombardowanie drobne cząstki ich jąder, potrafiliśmy już przed wojną.

Rozszczepianie atomu polega na spowodowaniu całkowitego rozpadu atomu na połowy, przy czym wyzwala się niespotykana dotąd ilość energii.

„Sądząc z atmosfery zjazdu i zapału uczonych do pracy — powiedział prof. Pieńkowski — możemy podzielić ich optymizm i wiarę, że w przyszłości dorównamy na tym polu innym narodom“.

Z pobytu dziennikarzy warszawskich

Katowice (rl). W dniu wczorajszym bawiła na Śląsku 10 osobowa grupa dziennikarzy warszawskich, która przybyła na zaproszenie Ministerstwa Odbudowy w celu zapoznania się z postępem prac budowlanych na terenie woj. śląsko-dąbrowskiego. Goście wzięli udział w konferencji informacyjnej w Wojewódzkim Wydziale Odbudowy i w Dyrekcji Regionalnego Biura Planowania Przestrzennego, poczem zwiedzili kolejno: kolonię domków fińskich w Bogucicach, budowę „termobetonu" w Sosnowcu, Państw. Zakłady Wodociągowe w Maczkach kopalnię „Mysłowice", budowę „piaskowej" linii kolejowej Mysłowice — Janów i obóz „Służby Polsce", zatrudnionej przy tej budowie, hutę „Kościuszko", „Miechowice", i kop. „Gigant" w Rokitnicy.

Dziennikarze warszawscy reprezentowali PAP, SAP, „Rzeczpospolitą", „Życie Warszawy", „Głos Ludu" i „Robotnika".

Wyrodna matka

Częstochowa (k). 21-letnia Anna Góralczyk z Łaz za pozbawienie życia swego nieślubnego 7-dniowego dziecka, przez wrzucenie go do studni, wskutek czego utonęło, skazana została przez Sąd na 3 lata więzienia. Matka jej, 47-letnia Marianna Góralczyk za nakłanianie córki do popełnienia tej zbrodni, skazana została na 5 lat więzienia.

Z prac prezydium W.R.K.

Przygotowania do Śląskiego Tygodnia Kultury

Katowice. Posiedzenie Prezydium Wojew. Rady Kultury rozpoczęło się od sprawozdania za ostatni okres. Jak z niego wynika, trwała normalna praca komisji artystycznych, na których — obok przedyskutowania szeregu zagadnień — opracowano projekt powiązania sieci świetlicowej z samorządem przez przejęcie świadczeń rzeczowych świetlic przez samorząd. Nowa sieć przewiduje świetlice w najmniejszych nawet skupiskach, w większych: jedna świetlica na 10.000 mieszkańców.

Jak wynika dalej ze sprawozdania, odbyło się zebranie komisji plastycznej i świetlicowej. W przygotowaniu znajduje się projekt konkursu na wnętrze świetlicy. Na zebraniu komisji muzycznej przedyskutowano sprawy Opery Śląskiej. Odbyło się zebranie plastyków-amatorów, na którym Janusz Łonicki wygłosił referat „O samokształceniu w malarstwie". Postanowiono utworzyć szereg nowych związków miłośników sztuki w Rybniku, Zabrzu, Siemianowicach i Pszczynie. Celem zgromadzenia materiałów dla opracowania planu kulturalnego pod kątem repolonizacji i upowszechnienia kultury, Wojew. Rada Kultury rozpisała ankietę wśród wybitnych znawców zagadnień kulturalnych w województwie śląsko-dąbrowskim.

Głównym tematem obrad Prezydium była sprawa II Śląskiego Tygodnia Kultury, który odbędzie się w dniach od 30 maja do 6 czerwca br. W pracach przygotowawczych współdziałają trzy instytucje: Wojew. Wydz. Kultury i Sztuki, Komisja kult.-oświatowa OKZZ i Komisja oświatowa TUL, które razem z Wojew. Radą Kultury tworzą główny komitet wykonawczy. Podczas II Śląskiego Tygodnia Kultury odbędzie się specjalne posiedzenie Wojew. Rady Narodowej w dniu 31 maja br., poświęcone zagadnieniom kulturalnym województwa.

Podobnie, jak w roku ubiegłym WRK uchwaliła przyznać dwie nagrody — naukową i artystyczną w wysokości po 10.000 zł. W roku bieżącym nagroda artystyczna została przyznana dziedzinie plastyki. Nadto na posiedzeniu tym przyznano następujące subwencje: Uniwersytetowi Ludowemu w Grodkowie na cele kursu 50.000 zł, Uniwersytetowi Ludowemu w Sowczycach na częściowe pokrycie kosztów wycieczki uczestników kursu do Polski Centralnej 25.000 zł, Związkowi Zawodowemu Literatów Polskich, Oddział w Katowicach, na wydawnictwo „Arkusz Śląski" 50.000 zł, Szkole Muzycznej w Cieszynie na kurs dyrygentów 50.000 zł i Ognisku Kult. Plast. w Gliwicach na wyposażenie 30.000 zł.

*

W tegorocznym Śląskim Tygodniu Kultury myślą przewodnią imprez przy nawiązaniu do setnej rocznicy Wiosny Ludów będzie położenie całego nacisku na uaktywnienie pracy kulturalnej na wsi. W myśl hasła „Robotnik dla wsi" wszystkie zespoły świetlicowe, młodzieżowe i orkiestry pojadą w tym czasie na wieś, gdzie odbędą się występy.

Jeśli chodzi o ośrodki miejskie Opolszczyzny, jak Koźle, Grodków, czy Prudnik, gdzie życie kulturalne bije dość słabym tętnem ,to w ciągu Tygodnia odwiedzą je specjalne sześcioosobowe ekipy artystyczne, z których każda składać się będzie z 2 literatów, występujących z utworami własnymi, 2 recytatorów, deklamujących wybitne utwory literatury polskiej oraz 2 muzyków. W sumie 2 takie ekipy odwiedzą 12 miejscowości.

W Katowicach zostanie otwarta w tym czasie pierwsza w swoim rodzaju wystawa rysunków, których autorami są amatorzy. W zniszczonej, lecz posiadającej bogate tradycje kulturalne Nysie, odbędzie się publiczne posiedzenie Wojewódzkiej Rady Kultury, na którym omówione zostaną potrzeby kulturalne powiatu nyskiego, oraz nastąpi wręczenie nagród literackich.

Odbudowa kościołów

OPOLE. — Odbudowa kościołów na Śląsku Opolskim czyni bardzo duże postępy. Ze stu zniszczonych w czasie wojny kościołów odbudowano już 75. Jest to efekt zarówno energii Administratora Apostolskiego Opolszczyzny, ks. dr Kominka, jak i wielkiej ofiarności ogółu polskiej ludności rodzimej i napływowej. Dowodzi to nie tylko pobożności, ale i stopnia wrośnięcia repatriantów i przesiedleńców w teren, gdzie się oni czują naprawdę „na swoim" i ragną mieć świątynie w należytym stanie

Po chleb na Ziemie Odzyskane

Nowi osiedleńcy z powiatu Zawierciańskiego

Zawiercie (wel). Jak swego czasu donosiliśmy, wśród władz powiatu zawierciańskiego powstał projekt przyjścia z wydatną i trwałą pomocą bezrolnym i małorolnym chłopom zawierciańskim, którzy żyli dotychczas na bardzo niskiej stopie. Po zbadaniu i uzgodnieniu planu postanowiono chętnych przesiedlić na Ziemie Odzyskane i osadzić ich tam na roli, z której mogliby uzyskać dochody, wystarczające na utrzymanie dla nich i ich rodzin.

Plan powyższy, dzięki przychylnemu stanowisku władz wojewódzkich, doczekał się realizacji. Dla chłopów zawierciańskich uzyskano żyzne i nieobsadzone gospodarstwa w powiecie głubczyckim. Na miejsce wyjechała specjalna delegacja zainteresowanych, raport której skłonił do wyjazdu nawet właścicieli małych gospodarstw. W kwietniu br. wyjechało z Zawierciańskiego około 200 rodzin bezrolnych, które otrzymały w Głubczyckiem gospodarstwa wielkości od 7 do 10 hektarów, a więc ponad 15 mórg.

Przesiedleńcy otrzymali również budynki, jednak zniszczone działaniami wojennymi, toteż równocześnie władze udzieliły im pożyczki na odbudowę w wysokości, zależnie od potrzeb, ponad 100 tysięcy złotych. Suma ta wraz z bezpłatnie przydzielanym materiałem budowlanym, którą dłużnik ma obowiązek spłacić w ciągu 10 lat, pozwoli wszystkim na zagospodarowanie się. Przesiedleńcom przyznano poza tym zapomogi w formie paszy, potrzebnej na wyżywienie inwentarza do czasu zbiorów. Większość pól, oddanych chłopom z Zawierciańskiego, jest obsiana i obsadzona. Przesiedleńcy, nie posiadający inwentarza żywego, otrzymali dodatkowy kredyt na kupno konia lub krowy.

W pierwszej partii pojechali chłopi z Ogorzelnika, Łutowca, Moczydar, Niegowej, Żarek, Zawady, Grabowej, Rudnika Małego, Cynkowa, Koziegłów i Rosochacza, a więc ze wsi najbiedniejszych.

Akcja przesiedleńcza, która w najbliższym czasie ma być zakończona, obejmie około 500 rodzin, co da sumę kilku tysięcy ludzi, którzy na Ziemiach Odzyskanych znajdą pracę i chleb.

Pociągi na Święto Ludowe

w poniedziałek 17 bm. w Opolu

Katowice. W związku z centralnym obchodem Święta Ludowego w Opolu zawiadamia się wszystkich członków i sympatyków Stronnictwa Ludowego, że z Dyrekcją PKP w Katowicach zostały uzgodnione trasy przejazdów pociągów popularnych, których schemat podajemy poniżej. Grupę do Opola prowadzi kierownik grupy, który na podstawie zaświadczenia, wydanego przez SL albo ZSCh. otrzymuje w stacyjnej kasie biletowej jeden zbiorowy bilet dla całej grupy oraz odpowiednią ilość biletów kontrolnych.

Pociąg z Katowic wyjeżdża o godzinie 6.14, jedzie przez Hajduki, Rudę Śl., Zabrze, Gliwice, Kędzierzyn, Zdzieszowice i Gogolin. Przyjazd do Opola o godz. 9.22. Odjazd pociągu z Opola o godz. 18,56, przyjazd do Katowic o godz. 21,15.

Pociąg z Krapkowic jedzie przez Szybowice, Nowy Las, Prudnik (odjazd godz. 6.10) Nowy Świętów, Nysę, Szydłów (odjazd 8.50) i Komprachcice. W Opolu jest o godz. 9.29 Odjazd z Opola o godz. 17,15.

Pociąg z Koźla wyjeżdża o godz. 6.35. Jedzie przez Kędzierzyn (odjazd o 6.49) Leśnicę, Strzelce, Tarnów Opolski. Przyjazd do Opola o godz. 9.04. Odjazd pociągu z Opola o godz. 18.56. Przyjazd do Koźla o godz. 21.26.

Pociąg z Oleśna wyjeżdża o godz. 6.30, jedzie przez Kluczborek (odjazd o godz. 7.40) Jełową, Gosławice. W Opolu jest o godz. 8.48. Odjazd pociągu z Opola o godz. 19.50. Przyjazd do Oleśna o godz. 22.04.

Pociąg z Niemodlina wyjeżdża o godz. 8.32 jedzie przez Gracze (odjazd o godz. 8.50) i Szydłów. Odjeżdża z Opola o 17.19.

Pociąg z Tarnowskich Gór wyjeżdża o godz. 7.00. Jedzie przez Koszęcin, Kalety, Lubliniec (odjazd o godzinie 8.00) Pawłonków, Wosowską (odjazd o godz. 8.40), Staniszcze M. (odjazd o godz. 8.50), Ozimek, Chrząstowice. Przyjazd do Opola o godz. 9.35. Odjazd z Opola o godz. 18.36. Powrót do Tarnowskich Gór o godz. 21.01.

Pociąg z Bytomia wyjeżdża o godzinie 7.30. Jedzie przez Mikulczyce (odjazd godz. 6.52) i Toszek (odjazd godz. 7.28). Przyjazd do Opola o godz. 8.33. Odjazd z Opola o godz. 19.15. Powrót do Bytomia o godz. 21.24.

Pociąg z Gliwic wyjeżdża o 7.36, jedzie przez Łabędy, Pyskowice, Toszek, Bołtnicę, Szymiszów i Tarnów Opolski. Przyjazd do Opola o godz. 9.20.

Wezwanie

Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego

Katowice. Wojewódzki Komitet Wykonawczy Święta Ludowego w Katowicach ogłasza poniższy komunikat:

„Wzywamy ludzi pracy wsi i miast na Święto Ludowe do Opola w dniu 17 maja br. oraz do uczestniczenia w obchodach, organizowanych we wszystkich powiatach.

W Opolu przemówią do uczestników Obchodu Święta Ludowego następujący mówcy: z ramienia Stronnictwa Ludowego min. J. Dąb-Kocioł, z ramienia PSL B. Thomas, a w imieniu młodzieży — Morawski. W imieniu partii robotniczych przemówi min. Kazimierz Rusinek.

Przemówienia na wszystkich zgromadzeniach z okazji Święta Ludowego będą trwały łącznie najwyżej 45 min.

Polskie Radio — Katowice nadaje audycje żywego słowa z Opola w dniu 17 bm. od godz. 11 do 13 włącznie.

Wojewódzki Komitet Wykonawczy Święta Ludowego w Katowicach w osobach: wicewojewody Arki Bożka (SL), Jerzego Łaszcza (SL), O. Kotuli (PSL), prezesa Zw. Sam. Chł. Izydora Głąbka i Brygidy Platowej („Wici") wzywa wszystkich członków i sympatyków ruchu ludowego do gremialnego udziału w tegorocznym obchodzie Święta Ludu, Święta Wiosny i Radości. Święta będącego manifestacją uczuć mas chłopskich z powodu osiągnięć gospodarczych, społecznych, kulturalnych i politycznych, które są podwaliną pomyślnego rozwoju gospodarki chłopskiej".

Gwałtowna burza gradowa

szalała w powiecie zawierciańskim

Zawiercie (wel). — W ubiegły czwartek w godzinach popołudniowych nad powiatem zawierciańskim przeszła gwałtowna burza, połączona z gradobiciem, która wyrządziła duże szkody.

Burza szalała zwłaszcza nad wschodnią połacią powiatu, gdzie grad wielkości gołębiego jaja zniszczył częściowo zboże. W dużym stopniu ucierpiały również sady. Burza dała się najwięcej we znaki wsiom Rokitno Szlacheckie, Niegowonice, Grabowa i Młynek, przy czym w Młynku grad zniszczył zboże niemal w stu procentach. Ostatecznego zniszczenia dokonał ulewny deszcz, w czasie którego prawdziwe potoki wody z piaskiem zamuliły niektóre pola. W czasie burzy od bijących gęsto piorunów zapaliły się dwa domy w Niegownicach, które spłonęły doszczętnie. Spalił się także dom we wsi Pustkowie.

Ulewny deszcz zniszczył duży odcinek drogi wojewódzkiej, prowadzącej przez wieś Mitręgę, przy czym na rzece tej samej nazwy wezbrane wody zerwały most. Komunikacja została chwilowo przerwana. Jak donoszą z Łaz, mała rzeczka Mitręga nie uwidoczniona nawet na mapach, wezbrała tak gwałtownie, że woda zniosła wszystkie mosty drewniane i kładki.

W dniu wczorajszym z Zawiercia nie można było otrzymać połączenia telefonicznego z Mierzęcicami, co dowodzi, że burza zniszczyła połączenie na tej linii. Brak jest jeszcze meldunków z dalszych części powiatu, gdzie nawałnica wyrządziła prawdopodobnie również szkody.

Ze starostwa zawierciańskiego wyjechał do nawiedzonych klęską wsi specjalny wysłannik celem zbadania rozmiarów szkód i zorganizowania dla poszkodowanych pomocy doraźnej.

Most Śląsko-Dąbrowski w Warszawie

będzie olbrzymem, ważącym 6 milionów kg

Katowice (t). Roczne walne zebranie Powiatowego Komitetu Odbudowy Stolicy, które odbyło się w gmachu starostwa powiatowego, z udziałem prezesa dra Łaszcza, dyr Biura Wojew. Sadowskiego, starosty pow. Heroka oraz delegatów komitetów terenowych, poświęcono omówieniu działalności Komitetu za rok 1947.

Jak wynika ze sprawozdania, złożonego przez dra Łaszcza, dzięki ogromnej ofiarności społeczeństwa powiatu katowickiego w roku ubiegłym zebrano kwotę wyższą, aniżeli była do przewidzenia, wynoszącą 20.727 tys. zł. Największą część, bo 10.690 tys., przekazały komitety lokalne, na resztę zaś złożyły się składki przemysłu, rolnictwa, przedsiębiorstw handlowych oraz dochody z różnego rodzaju akcji propagandowych.

Trzeba niestety zaznaczyć, że o wiele mniej imponująco przedstawiały się wyniki zbiórek na rzecz Funduszu Odbudowy Stolicy w pierwszym kwartale br., który przyniósł zaledwie ponad 1,5 miliona zł w stosunku do 25 milionów zł, wyznaczonych na przeciąg całego roku. Komitet ma nadzieję, że społeczeństwo śląskie wzmoże swoją ofiarność w dalszych miesiącach i równie, jak w roku poprzednim, nie będzie szczędziło pieniędzy na tak wzniosły cel.

Po zbudowaniu Mostu Poniatowskiego drugim ważnym zadaniem w ogromie prac nad odbudową stolicy jest doprowadzenie do końca budowy Mostu Śląsko-Dąbrowskiego. Nie bez znaczenia winien być fakt, iż właśnie w powiecie katowickim rzucony został projekt podjęcia i sfinansowania przez województwo tego zadania.

Referat o szczegółach pracy nad Mostem Śląsko-Dąbrowskim wygłosił dyr. Sadowski. Niesłychane tempo, z jakim wzięto się do budowy, każe się spodziewać, iż most ten będzie oddany do użytku — zgodnie z planem — 22 lipca 1949 r. 9 hut śląskich, a zwłaszcza huty: „Kościuszko", „Zabrze" i „Batory" nie ustają w pracy nad odlewaniem części stalowych. Montaż rozpocznie się w sierpniu br. Koszt budowy mostu-kolosa, którego łączna waga będzie wynosić 6 tys. ton, obliczono w całości na 800 milionów zł. Dotychczas społeczeństwo województwa zebrało 300 milionów zł, dalszych zaś 500 milionów musi być dostarczonych do chwili zakończenia prac przy budowie mostu.

Po złożeniu sprawozdania przez komisję rewizyjną, udzielono absolutorium ustępującymu zarządowi, poczem dokonano wyboru nowych władz. Przewodniczącym Powiatowego Komitetu na rok 1948 obrany został przewodniczący PRN, Czypionka, I wiceprzewodniczącym — wicestarosta Maślankiewicz, II wiceprzew. — notariusz Czup.

Odbudowa dróg i mostów

w województwie śląsko-dąbrowskim

Katowice. W ramach prac, związanych z odbudową i konserwacją dróg, jest przewidziana w bieżącym sezonie budowlanym na terenie woj. śląsko-dąbrowskiego odbudowa i przebudowa szeregu arterii komunikacyjnych. Podczas gdy kredyty inwestycyjne na ten cel wynosiły w ub. roku ponad 137 milionów zł, budżet Woj. Wydziału Komunikacyjnego na rok bież. zamyka się kwotą 230 milionów zł, z czego ponad 135 milionów zł przeznaczono na przebudowę i rozbudowę odcinków drogowych i około 95 milionów zł na naprawę i odbudowę dróg zniszczonych.

Do ważniejszych odcinków drogowych, które w bież. roku zostaną odbudowane, lub otrzymają ulepszoną nawierzchnię, należą m. in. drogi na Śląsku Opolskim na trasie Głubczyce — Koźle, Koźle — Prudnik, Nysa — Prudnik i Prudnik Głuchołazy oraz odcinki drogowe Cieszyn — Skoczów, Dąbrowa Górnicza — Łosień, Rybnik — Wodzisław, Lubliniec — Dobrodzień i Mysłowice — Nowy Bieruń w pozostałej części województwa.

Równocześnie będą kontynuowane prace przy odbudowie zniszczonych mostów. Obejmą one kilkanaście obiektów, a z przyznanych na ten cel kredytów w wysokości ponad 155 milionów zł odbudowane będą m. in. mosty stałe nad Odrą w Raciborzu, nad Nysą w Młynarzowicach i nad Wisłą w Goczałkowicach, oraz mosty przez Czarną Przemszę w Mysłowicach i Bobrówkę w Cieszynie.

Na wycieczkę

Wałbrzych (sar). Polskie Towarzystwo Tatrzańskie oraz DZPT i PTK w Wałbrzychu urządzają w każdą słoneczną niedzielę i święta wycieczki krajoznawcze do Chojny, Rybnicy Leśnej, Karpacza, Szklarskiej Poręby, Kudowy Wambierzyc, Księżna, Jeleniej Góry, Lądku Zdroju i Otmuchowa.

Informacje otrzymać można w biurze turystycznym w Wałbrzychu przy ul. Słowackiego 16, telefon nr 786, lub w kiosku Informacyjno - Turystycznym na Rynku przy przystanku 3 i 4-ki. Wyjazdy z Rynku samochodami w godzinach ustalonych planem.

Skutki braku dozoru

Katowice (bb). — Niepilnowane przez rodziców bawią się na ulicach dzieci, stają się często ofiarami wypadków samochodowych. 14 bm. u zbiegu ulic Kościuszki i Kościelnej 3-letnia Elżbieta Rusek, tylko dzięki przytomności umysłu szofera uniknęła śmierci.

Samochód huty „Kunegunda", prowadzony przez Maksymiliana Urbańczyka, jechał ul. Kościelną. Przed skrzyżowaniem ulic szofer zwolnił biegu. Korzystając z tego grupka rozbawionych dzieci usiłowała przebiec przez jezdnię. Elżbieta Rusek, biegnąca najbliżej samochodu, została potrącona mocno przez błotnik, przy czym doznała obrażeń cielesnych. Poniosłaby śmierć, gdyby szofer nie zatrzymał wozu. Wypadek ten powinien być przestrogą dla rodziców, nie pilnujących należycie dzieci.

Wieczór poświęcony Gorkiemu

z okazji 80 rocznicy urodzin pisarza

Katowice (bb). 13 bm. odbył się w sali koncertowej Domu Kultury IV „Czwartek Literacki". Wieczór, zorganizowany przez Związek Literatów, Tow. Przyjaźni Polsko—Radzieckiej i dyrekcję Domu Kultury, poświęcono Maksymowi Gorkiemu z okazji 80-lecia jego urodzin.

Maksym Gorkij to zwiastun i piewca wolności socjalistycznej, twórca realizmu i humanizmu socjalistycznego. Całą swoją twórczość poświęcił życiu robotnika, jego ideałom i dążeniom. Gorkij był jednym z pierwszych propagatorów hasła: „Prawa się nie daje, ale się je bierze. Gospodarzem jest ten, kto pracuje".

Odczyt o Gorkim W. Gomulickiego odczytał Zbisław Pelz, a Janina Jabłońska fragment powieści pt. „Matka". Urywek z dramatu pt. „Na dnie" odczytali wspólnie Ireneusz Erwani Zbisław Pelz. Słowo wstępne wygłosił Jan Brzoza.

Następny Czwartek Literacki, który odbędzie się 20 bm., będzie poświęcony zagadnieniom teatru. Odczyt wygłosi dyrektor Państw. Teatru Śl. Władysław Krasnowiecki. Słowo wstępne — Bogdan Butrynczuk.

Napad bandycki

Częstochowa. (k.) W dniu 7 listopada ub. r. powracał z jarmarku w Częstochowie 56-letni Marcin Leszcz, zam. w Rębielicach Szlacheckich (pow. Radomsko). W pewnej chwili został on oślepiony latarką elektryczną, poczem spostrzegł 3 mężczyzn, z których jeden uderzył go mocno drążkiem w głowę. Leszcz nieprzytomny upadł na ziemię. Bandyci zakneblowali mu usta i przeszukawszy kieszenie zrabowali 9000 zł. W wyniku dochodzenia sprawców ujęto. Okazało się, że są to: 18-letni Marian Król, 25-letni Tadeusz Wydmuch i 24-letni Jan Szlachcic, wszyscy z Rębielic Szlacheckich.

Na rozprawie sprawcy przyznali się do winy, wobec czego Sąd skazał Mariana Króla na umieszczenie w zakładzie poprawczym, Wydmucha na 5 lat więzienia i Szlachcica na 4 lata więzienia.

Zmarła po wypiciu wódki

Częstochowa (k). 37-letnia Marianna Franuś z Liszki Górnej (pow. Częstochowa) zmarła nagle po wypiciu wódki. Milicja podczas przeprowadzania dochodzeń dowiedziała się od 14-letniej córki zmarłej, iż ojciec jej zmusił matkę do wypicia jakiegoś płynu, po którym matka czuła się bardzo źle. Ponieważ pomiędzy małż. Franus wynikały stale kłótnie i bójki, zachodzi podejrzenie, że mąż Franusowej pragnął ją otruć. Został on zatrzymany.

PAŃSTW. PRZEDSIĘBIORSTWA BUDOWL.
Zjednoczenie Dolnośląskie
Oddział 6 — Budowlany
w Jeleniej Górze — ul. Osiedle Robotnicze 47
mają zapotrzebowanie na:

1 inżyniera budowlanego
na kierownika technicznego

3 inżynierów budowlanych
na kierowników robót

3 techników

Warunki do omówienia na miejscu. 2002

Sklep żelazny

pierwszorzędnie zaprowadzony i zaopatrzony w towar, duże miasto Górnego Śląska, sprzedamy.
Oferty „Dziennik Zachodni" sub „Poważny Reflektant". 1916

WEŁNY (2000)
KORTY
JEDWABIE
DZIANINY
z Przemysłu Państwowego i Prywatnego poleca
HURT. GALANTERYJNO - TEKSTYLNA
„KOSMOS"
ST. KAMASA i R. PESCHEL
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 5 :: TEL. 167-50

FOTO LEONARD SIEMASZKO i SYN
KATOWICE, MICKIEWICZA 1, tel. 316-54
kupuje i poleca
WSZELKI SPRZĘT FOTOGRAFICZNY
2004

Państwowe Zakłady BUDOWY MASZYN „Huta Zgoda"
w Świętochłowicach II
ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie budynku mieszkalnego dla pracowników Huty, który odbędzie się dnia 24 maja br. o gdz. 12,00.
Podkładki kosztorysowe i wszelkie informacje dotyczące warunków przetargowych i wykonania robót można otrzymać w Wydziale Budowlanym Huty Zgoda. 2015

„Wytwórnia Łańcuchów"
CHORZÓW, ulica 3 Maja nr 81
przyjmie od zaraz na dobrych warunkach
kilku tokarzy i kowali
Zgłoszenia osobiste. 2005

Wytwórnia Farb Chemicznych, Będzin, Podzamcze 67 zakupi wszelką ilość
barwników
anilinowych i pigmentowych. (2019)

KUPUJEMY
BARWNIKI
anilinowe w każdej ilości
Fabryka Chemiczna „KOLORYT", Warszawa-Praga, ul. Krowia 6/8
1826

ZJEDNOCZENIE KOPALŃ RUDY ŻELAZNEJ
w Częstochowie
poszukuje od zaraz
dobrego fachowca — inżyniera górniczego lub technika górniczego
z dłuższą praktyką na stanowisko Inspektora Dolomitołomów i Zakładów Wapienniczych podległych Zjednoczeniu.
Zgłoszenia przyjmuje **Dział Personalny Zjednoczenia Kopalń Rudy Żelaznej w Częstochowie, Al. Kościuszki 14a** — I piętro.
Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. (2007)

Poszukujemy
chemika, maszynowca, elektryka, inżynierów lub techników kończących studia oraz
buchaltera kosztów własnych, kierownika biura płacy i pracy, referenta planowania, maszynistkę.
Warunki do omówienia. Dla inżynierów możliwość mieszkania służbowego.
POLSKA ŻARÓWKA OSRAM
2013 PABIANICE, — GROBELNA 4

KUPIMY
Motory na gaz ssany 60 — 70 KM. — Walce dubeltowe średnicy 300, długość od 600 do 1.000. — **Odsiewacze czterodziałowe** 12 ramowe. — Wszystko w stanie dobrym.
Wyczerpującą odpowiedź dla „Młynarza" Warszawa Impet Sikorskiego 42. (2017)

Wolne posady

WYCHOWAWCZYNI do 3-letniej dziewczynki z językiem francuskim potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Zakopane, Krupówki 32, (pracownia samodziałów). 2839d

CZELADNIK piekarski z opanowaniem cukiernictwa może się natychmiast zgłosić. Siemianowice, Bytomska 13, Piekarnia. 5649g

POSZUKUJĘ samodzielną gospodynię do leśniczówki. Długopole Zdrój, pow. Bystrzyca za Kłodzkiem. 2896d

TECHNIKÓW - konstruktorów, ślusarzy narzędziowych, frezerów, szlifierzy narzędziowych i traserów przyjmie od zaraz Fabryka Urządzeń Sygnałowych T 5 Wełnowiec, ul. Kr. Jadwigi 10. 2925d

PAŃSTWOWA Fabryka Kapeluszy Nr 6 w Białej Krakowskiej ul. Komorowicka 38/41 poszukuje i siły biurowej ze znajomością księgowości i maszynopisma oraz 1 maszynistkę. Zgłoszenia kierować pod wyżej wskazanym adresem 2900d

EKSPEDIENTA branży włókienniczej zatrudnię zaraz. Wiadomość: Katowice, tel. 335-10. 5673g

MŁODSZY księgowy obeznany z księgowością przebitkową potrzebny od zaraz. Oferty Dziennik Zach. Katowice pod „R". 5740d

MASZYNISTKI biegłej poszukujemy od zaraz, warunek: poprawna znajomość języka polskiego. Zgłoszenia osobiste z życiorysem, Katowice, ul. 3 Maja 12 I p. Referat Personalny od godz. 9 — 12. 2932d

EKSPEDIENTKA sklepowa poszukiwana: „Auto-Przybory" Katowice, Warszawska 32. 5709g

POTRZEBNY technik rutynowany — konstrukcje żelazne żelbetowe do planów przemysłowych obiektów. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „Praca prywatna". 5826g

POMOC domowa z poleceniami potrzebna zaraz. Katowice, Kościuszki 56/1. 5837g

CZELADNIKA krawieckiego na duże sztuki pierwszorzędną siłę przyjmie zaraz Fr. Ciślak, Gdynia, Pomorska 7. 2938d

PRZYJMIEMY dmuchaczy szkła. Zgłoszenia „Ciepłomierz", Katowice, Mariacka 35. 5817g

WYKWALIFIKOWANYCH spawaczy elektrycznych na montaż poszukuje „Pionier", Chorzów, Katowicka 32/34. 5819g

CHEMIKA lub chemiczkę na kierownika pracowni analitycznej poszukuje prywatna firma. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę. Oferty Dziennik Zachodni Bytom pod Zakład Przemysłowy". 5766g

SAMODZIELNA biuralistka obeznana z buchalterią korespondencją i maszynopisem poszukiwana z okolicy Rudy Śl., Zaborza lub Zabrza. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „4889". 5789g

POSZUKUJĘ opiekunki do 2-letniego chłopca. Chorzów Stadion, Paderewskiego 5/3, przy Lwowskiej. 5775g

PANNA do dzieci potrzebna, Katowice Szopena 8/30 Zgłoszenia od godz. 18. 5772g

CZELADNIK piekarski poszukiwany. Zgłoszenia kierować: Zabrze „Wiedza" pod „Czeladnik". 2951d

INŻYNIERA doświadczonego na kierownika Oddziału we Wrocławiu poszukuje poważna firma budowlana. Zgłoszenia do Dziennika Zachodniego Katowice — „Inżynier na Wrocław". 2946d

RETUSZERKĘ, retuszera przyjmie Zakład Fotograficzny, Montak Franciszek, Zawiercie, Kościuszki. 5794g

PANIENKĘ lub chłopca przyjmie na praktykę Zakład Fotograficzny, Montak. Zawiercie. 5795g

FRYZJERKA potrzebna od zaraz. Ziomek, Dąbrowa Górnicza, 3 Maja 16. 5797g

POSZUKUJĘ czeladnika piekarskiego, ucznia oraz pomocnicę domową. Oferty „Czytelnik" Chorzów pod „Czeladnik". 5902g

POSADZKARZY ksylolitowych i terrazzowych poszukuje od zaraz na dobrych warunkach „Pokelit" Mikołów, Klasztorna 20, tel. 211-62. 5803g

CUKIERNIK — KARMELARZ poszukiwany przez Fabrykę „Hawai" w Chorzowie, Piastowską 11. Zgłaszać się do fabryki. 5805g

PRAKTYKANT (TKA) biurowa, intelig. z maszynopismem potrzebny, listy własnoręcznie pisane przesyłać „Czytelnik" Katowice pod „4379". 5803g

FACHOWIEC do lodów potrzebny od zaraz. Wiadomość „Ariba" Sosnowiec, Sienkiewicza 7. 5812g

KSIĘGOWEGO z dokładną znajomością księgowości materiałowej, przebitkowej zaangażujemy natychmiast. Fabryka Zapałek w Czechowicach. 2944d

DYPLOMOWANE, wykwalifikowane pielęgniarki, akuszerki potrzebne Szpital TOZ Wałbrzych. Paderewskiego 10. Zgłoszenia 9—11. 2941d

OSOBA, która zajęłaby się domem małej rodziny potrzebna. Warunki dobre. — Zgłoszenia: Czytelnik Cieszyn pod „Gospodyni". Podać kwalifikacje i wymagania. 2934d

BILANSISTĘ, kier. księgowości przemysł.-handl., wysokie kwal. fachowe i moralne, na dobrych warunkach zatrudnimy od 1 czerwca. Spółdzielnia Wałbrzych, Konopnickiej 5, tel. 941. 2938d

GOSPOSI samodzielnej dobrze poleconej oraz pomocnicy dentystycznej poszukuję. Katowice, Brynowska 62, mieszk. 5, tel. 340-69 — godz. 14—16. 6583g

POSZUKUJEMY doświadczonego i energicznego inżyniera lub technika-mechanika na stanowisko kierownika produkcji, ślusarzy narzędziowych i maszynowych. Wynagrodzenie dobre. Zgłoszenia: Firma Elektra, Zabrze, ul. Wolności 207. 5781g

SIŁY fachowej lub pomocniczej (egzaminowanej) poszukuje Apteka pod Słońcem w Strzelcach Opolsk. Dobre warunki. Mieszkanie i utrzymanie przy aptece. 5850g

ZAKŁAD fotograficzny w Chorzowie poszukuje fotografistki. Oferty Czytelnik Katowice pod nr 4907. 5846g

BILANSISTĘ, kier. księgowości przemysł.-handlow., wysokie kwalif. fachowe i moralne, na dobrych warunkach zatrudnimy od 1 czerwca. Spółdzielnia Wałbrzych. Konopnickiej 5, tel. 941. 2969d

WYCHOWAWCZYNI do 3 letniego chłopczyka poszukiwana. Referencje pożądane. Zgłoszenia Bobrek koło Bytomia ul. Stalina 31. m. 1. Tel. 33-61. 5792g

AGENTÓW poszukujemy do sprzedaży: „Konserwin" do konfitur, marynat. „Bonal" do konserwacji jajek. Artykuł masowy. — **„MARKO"** Łódź, Kopernika 67. 295d

MAGISTRÓW farmacji (pomocników) poszukuje Ubezpieczalnia Społeczna w Katowicach przy ul. Dąbrowskiego 25. Oferty należy składać do biura personalnego. 2955d

Posad poszukują

WYCHOWAWCZYNI poszukuje posady do dzieci. Zgłoszenia „Czytelnik" Gliwice „413". 5833g

GOSPOSIA uczciwa samotna zajmie się domem jednej lub dwóch osób, nachętniej w Bytomiu lub okolicy. Oferty kierować do Dziennika Zachodniego Bytom pod „Gospodyni". 5791g

OGRODNIK z 15-letnią praktyką poszukuje posady Warunek: mieszkanie miejscowość obojętna. Oferty: „Czytelnik" Katowice pod „Ogrodnik". 5821g

KULTURALNA, zajmie się domem, dzieckiem, kulturalnej osoby. Olkusz poste restante pod „Solidna". 5822g

KIEROWNIK WYDZIAŁU ZAOPATRZENIA z 25 letnią praktyką w dużym Koncernie, zmieni posadę. Oferty „Czytelnik" Katowice pod Nr „4865". 5824g

KSIĘGOWY - bilansista poszukuje pracy popołudniowej w Zabrzu lub Gliwicach. Oferty Zabrze „Wiedza" pod nr. „333" 2962d

SEKRETARKA - kasjerka, znająca różne prace biurowe, maszynopismo i księgowość system amerykański i włoski, poszukuje posady od zaraz w Sosnowcu Oferty „Czytelnik" Sosnowiec pod „Sekretarka". 5810g

SAMOTNA, poszukuje pracy domowej. Łaskawe zgłoszenia: Gliwice Czytelnik pod „Miejscowość obojętna" 5847g

MŁODY, energiczny, dyplomowany inżynier - mechanik, kilkuletnia praktyka w przemyśle metalowym zmieni pracę. Najchętniej kierownictwo prywatnych warsztatów metalowych lub samochodowych. Of. Czytelnik Katowice pod „Inżynier. 5842g

KULTURALNA, muzyk., 30-letnia chciałaby w charakterze wychowawczyni spędzić miesiące lipiec i sierpień w uzdrowisku. Oferty Czytelnik Katowice pod „4787". 5763g

HANDLOWIEC branży technicznej spec. obrabiarek, narzędzi, art. techn. (były samodzielny) przyjmie kierownicze stanowisko wzgl. oferuje współpracę w istniejącym przedsiębiorstwie. Oferty Czytelnik Katowice pod „4922". 5348g

SZOFER mechanik z praktyką warsztatową, czerwone prawo jazdy, bez nałogów, poszukuje posady od zaraz. Oferty Czytelnik Katowice pod „4696". 5782g

Kupno

KAROSERIĘ Opel - Olympia w dobrym stanie z drzwiami i maską kupię. Oferty: Częstochowa, PAP Aleja 61 pod „902". 3368d

FILMY, klisze i odpadki celuloidowe kupujemy w każdej ilości. Przetw. Chemiczna „Arol" Kraków, Augustiańska 11. 2852d

WANILINE stale kupuje **STROJWAS**, Kraków Kapucyńska 3. 2682d

DOM z ogrodem lub polem ewentualnie większą parcelę budowlaną w pobliżu Katowic, kupię. Oferty Dzien. Zach. Katowice pod „5304" 5759g

WILLĘ nowoczesną, murowaną kupię. Nachętniej Wisła, Ustroń względnie okolica. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „4663". 5825g

GOSPODARSTWO rolne lub ogrodnicze kupię lub wydzierżawię. Oferty Czytelnik" Katowice pod „4660" 5827g

TARCZE SZLIFIERSKIE wszelkich wymiarów kupię Szkoła Samochodowa Gliwice, Strzody 26, tel. 43-43. 5831g

PIEKARSKIE mieszarki ciasta. 2—3 kotły 100—200 kg lub 2 kotły Ebrhard kupię zamienię na rogalkowe i bicie pliny (podanie ceny) Oferty „Czytelnik" Chorzów „Maszyny". 5774g

GLIKOL stale kupujemy, również w małych ilościach. Wytwórnia Chemiczna, Łódź, Śródmiejska 22 tel. 200-32. 2933d

PAK do produkcji papy kupimy. Oferty: „Bitum" Warszawa, Al. Sikorskiego 23. 2949d

SYPIALNIĘ w dobrym stanie kupię. Oferty „Czytelnik" Katowice „4871". 5809g

KUPIĘ kompletną karoserię metalową marki DKW 4 cylindry. Może być nie likwidowana w O. U. L. Talma, Częstochowa, Narutowicza 6, tel. 23-66. 2967d

KUPIĘ silnik ze skrzynką biegów Opel - Blitz 3 tonowy. Hetmańczyk, Hajduki, Kolonia Dolna 16. 5838g

Sprzedaże

TAPCZANY, fotele kanapy, leżanki, łóżka polowe wykonuje: Katowice, Młyńska 14. 2789d

STUDEBACKERY samochody 3 i pół tonowe z przyczepkami w dobrym stanie — i nowym motorem sprzeda Gliwicka Hurtownia Piwa w Gliwicach, ul. Szobiszowicka 1, tel. nr 2970. 5582g

SYPIALNIE, jadalnie, gabinety, kuchnie, meble biurowe, stoły rozsuwane, krzesła poleca Skład Mebli, Katowice, Starowiejska 3. 2833d

AUTO OPEL P 4 półciężarówka kryta, na dobrym ogumieniu, motor zapasowy sprzedamy. Wiadomość tel. 306-50 godz. 8—16. 5580g

PRZYJMUJEMY zamówienia na **OPONY** z dętkami „Good-year" 450, 500, 550x16; 450/475 x 17; 525/550 x 17 czteropłócienne, 550, 600x16 sześciopłócienne, po najniższych cenach od 19.650. Dostawa 5—7 dni. Gliwice, Bytomska 12. 5700g

ADLER Triumph limuzyna, stan b. dobry sprzedam. Katowice, Francuska 23, m. 4. 5857g

TAPCZANY, fotele leżanki, materace, amerykanki poleca: Zakład Tapicerski Katowice, Stanisława 5. 3743d

CIĄGNIK z przyczepką na chodzie z papierami, sprzedam — tel. 316-52. 5705g

ELEKTRODY amerykańskie do spawania, sprzeda **FERROSTAL**, Katowice. Zacisze 1, tel. 311-00. 5805g

PRZYCZEPA samochodowa 4—5 ton nowa bez opon do sprzedania. Tel. 303-35. 5390g

FORTEPIAN sprzedam tanio. Oferty Sosnowiec Małachowskiego 11. 5336g

Zaprowadzone biuro sprzedaży przyjmie
PRZEDSTAWICIELSTWA
fabryk przemysłu metalowego, chemicznego, elektrotechnicznego i włókienniczego
Oferty: Biuro Ogłoszeń „PAR" Poznań, Ratajczaka 7 pod „5.226". (2010)

SAMOCHÓD OPEL-SUPER kabriolet, reprezentacyjny, stan dobry, sprzedam niedrogo. Telefonować Bytom 21-33. 5600g

SAMOCHÓD Ford BB 3 t. do sprzedania. Wiadomość: Bytom, Piekarska 21, telef. 51-04. Wiewiórowski. 5742g

PLAC budowlany lub domek z ogrodem sprzedam. Oferty: Dziennik Zachodni Katowice pod nr „4635" 5753g

KAMIENICĘ w centrum Katowic sprzedam. Oferty: Dziennik Zachodni Katowice pod „Bardzo tanio". 5757g

HURTOWA SPRZEDAŻ TOWARÓW WŁÓKIENNICZYCH, KATOWICE, SŁOWACKIEGO 21. I. 5647g

GMINNA SPÓŁDZIELNIA Samopom Chłopska w Wadowicach poleca swoje wyroby koszykarskie z własnej wytwórni po cenach przystępnych. P. T. reflektanci na kosze i inne wyroby zechcą się zgłaszać pod adresem Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Wadowicach. Rynek 13, tel. nr 147. 2859g

MOTOCYKL 500 Zündapp sprzedam. Katowice, tel. 330-52. 5714g

MOTOCYKLE, NSU 500 ccm 160.000 zł, DKW wyścigowy 175 ccm 230.000 zł, nowe sprzedam lub zamienię na szeping lub wiertarkę słupową, samochód 10-tonowy po remoncie 600.000 zł. sprzedam, Langier, Gliwice, Strzody 26, tel. 43-43. 5832g

SPANIOLE piękne gwarantowane, rasowe. Telefon 33094, Wita Stwosza 5/13. 5835g

UMEBLOWANIE kuchni i pokoju oraz wieczne pióro Parkera okazyjnie sprzedam. Supińska, Katowice, 27 Stycznia 29. 5793g

PSZCZELARZE! Przyrządy pszczelarskie, węzę dostarcza firma: Bracia Wnęk, Katowice, Kościuszki 2. 5790g

SPRZEDAM motocykl Wiktoria 200 cm³ Nocoń Franciszek, Piotrowice, Janasa 40. 5818g

SPORTOWY samochód angielski marki M. G po 20.000 km w doskonałym stanie — motocykl „Zündapp" 600 cm³ fabrycznie nowy sprzedam. Wiadomość: Katowice, Kościuszki 2, garaż. 5828g

OPEL - BLITZ samochód 4 tonowy, stan pierwszorzędny sprzedam. Dzwonić tel. 684-73. 5783g

WĘGORZE wędzone z własnej wędzarni poleca Pustelnik i S-ka — Szczecin Krzysztofa Kolumba 71 — Hurt — Detal. 2333d

MOTOCYKL 500 ccm Standart nowoczesny tylny resorowany stan bardzo dobry. DKW 350 ccm zaraz sprzedam. Chorzów, 3 Maja 191/3. 5775g

SIENNIKI, cerata stołowa, dermatoid guma na pieluszki i podkłady, cerata na potniki do czapek chodniki boucle. Spół dla Handlu Ceratą Katowice Moniuszki 8, tel. 321-45. 5798g

BERETY angielskie, miękkie, lamowane skórą wszystkie kolory, dostarcza Fabryka Kapeluszy. Bytom. Rynek 20. telefon 23-91. 5843g

MEBLOSTYL poleca: meble stolarskie i tapicerskie Katowice, Mariacka 24. 5773g

SPAWARKA elektryczna prawie nowa „Agregat" 300 Amp. kompl., motor 1 cyl. do trzykoł. samochodu, sprzedam. Zabrze, Wolności 118, tel. 30-31. 5813g

AERO limuzynę po kapitalnym remoncie sprzedam lub zamienię na kabriolet. Oferty: Czytelnik Katowice pod „4607" 5785g

SPRZEDAM młockarnię szerokomłotną Mokrska Wiktoria. Czeladź, Bytomska 19. 5784g

PRALNIĘ czynną z urządzeniem, obszernym pomieszczeniem — punkt: sprzedam wydzierżawię, zawrę spółkę. Będzin, 3 Maja 3. 5851g

FOTOGRAFIE nagrobkowe porcelanowe wykon. „Fotoceramika", Warszawa, Sikorskiego 83. Informacje listowne. 2954d

GUZIKI koszulowe nadeszły. Hurtowa sprzedaż guzików W. Jamiołkowski Warszawa, Marszałkowska nr 103-39. 2948d

FORD ciężarowy, silnik 4-cylindrowy, podwozie V 8, stan pierwszorzędny. Hetmańczyk, Hajduki, Kolonia Dolna 16. 5839g

PARCELA budowlana 1800 m² w Wiśle do sprzedania. Oferty do Czytelnika Katowice pod „4916" lub telefon nr 316-79. 5841g

FIAT 508 w dobrym stanie do sprzedania. Tel. 222-37 5843g

MOTOCYKL NSU, 200 ccm (1938 r.) w dobrym stanie, z zapasową oponą i dętką sprzedam. Wiadomość: tel. 300-30, godz. 12—14. 2929d

PLAC do sprzedania w Częstochowie, Dębowa 15. Przy stanck kolejowy Błeszno. 2968d

Gotówka

2/3 **SPOŻYWCZEGO** przedsiębiorstwa wytwórczego w Krakowie odstąpię. Zgłoszenia: „PAR" Kraków, Rynek Gł. 46 dla „3.000.000". 2816d

SPRZEDAM z powodu wyjazdu pierwszorzędnie prosperujący Zakład Litograficzny centrum Katowic. — Cena około 4½ miliona. Może być mieszkanie do odstąpienia za zwrotem kosztów remontu z meblami lub bez. Oferty Czytelnik Katowice pod „4740". 5626g

Mieszkania

MIESZKANIE luksusowe 5 pokoi w oddzielnej willi z ogrodem, Brynów, tuż przy przystanku tramwajowym, garaż, odstąpię za zwrotem kosztów remontu. Telefon 395-60. 5549g

MIESZKANIE 3 lub 4 pokojowe, komfort. Katowice zamienię na dwupokojowe Warszawa. Oferty: Czytelnik Katowice pod „3379". 5599g

ZAMIENIĘ za dopłatą 3 pokoje z wygodami w śródmieściu III piętro na 3 pokoje I piętro. Oferty Czytelnik", Katowice pod „Mieszkanie". 5722g

Dnia 14 maja br. zmarła kupcowa

śp. Gertruda Mamok

Całe swe życie poświęciła znojnej pracy kupieckiej, okazując dużo dobroci i hojności.

Pamięć o niej na zawsze w sercach zachowamy, a jej przedwczesna śmierć jest dla nas bardzo bolesna.

Wspólnicy i Pracownicy
Fy. Fr. Górecka i G. Mamok
Hurtownia owoców i jarzyn
2023 Katowice, ul. Szopena 10

Pokoje

SAMOTNY ślązak poszukuje pokoju przy rodzinie z utrzymaniem. Oferty Dziennik Zachodni Bytom pod „Solidność". 5767g

POSZUKUJĘ pokoju w Gliwicach centrum na trzy dni w tygodniu. Oferty Dz. Zachodni Gliwice dla „dojeżdżającego". 5585g

Lokale handlowe

WYTWÓRNIA Chemiczna poszukuje pomieszczenia, budynku na fabrykację. W obrębie powiatów: Katowickiego, Bytomskiego, Chorzowskiego, Gliwickiego. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „4742". 5617g

GARAŻU na osobówkę poszukuję. Dobrze zapłacę. Katowice, tel. 335-10. 5674g

FIRMA nasienno - zbożowa wraz ze sklepem, kompletnie urządzonym w centrum Katowic do odstąpienia, lub przyjmie wspólnika. Oferty Dziennik Zach. Katowice pod „469". 5923g

WYTWÓRNIA win, soków wód gazowych i rozlewnię piwa w okolicy Katowic sprzedam z powodu choroby. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „4903". 5844g

POSZUKUJĘ lokalu 2 pokojowego względnie 3 pokojowego w Katowicach na biuro, może być na piętrze, w oficynie i bocznej ulicy, dzierżawa do omówienia. Łaskawe zgłoszenia do Dziennika Zachodniego Katowice pod „B. K.". 5834g

WĘDZARNIĘ, przetwórnię konserw rybnych urządzeniem na wybrzeżu do odstąpienia z powodu podziału majątkowego, fachowy personel na miejscu. Wiadomości w Administracji Kuriera Słupskiego, Słupsk, Wojska Polskiego 15 2953d

DO odstąpienia pracownia cukiernicza o napędzie mechanicznym wraz z piecami. Maszyna do lodów — lokal frontowy z magazynem. Wiadomość: Kraków, Miodowa 22 „Ciastkarnia". 2952d

Różne

1000 ZŁOTYCH płacę za żywą pluskwę po dezynfekcji świecą gazową „Cimex", która tego radykalnie wszelkie insekty — dezynfekuje mieszkania po chorobach zakaźnych — oraz polecamy proszek „Cimex" (D. D. T.) — Wytwórnia Chemiczna — Karwański — Warszawa. Sosnowa osiem — róg Złotej Żądać Apteki - Drogerie.

FOTOGRAFIE nagrobkowe na porcelanie, wykonuje Foto Witkarek Czeladź, Rynek, tel. 717-[illegible]. 2945d

Uzdrowiska

20-POKOJOWY PENSJONAT „SIELANKA" GDYNIA, Kielecka 2a (róg Śląskiej) tel. 46-28 poleca pokoje z pełnym wyżywieniem lub częściowym — samochód do dyspozycji.

WISŁA GŁĘBCE, tel. 143 komfortowy pensjonat „Lechia", woda bieżąca, prześliczne położenie, kuchnia warszawska zapewnia miłe i wygodne spędzenie urlopów. 5786g

Dzierżawy

RESTAURACJA, Hotel 12 pokoi do wydzierżawienia. Wiadomość Polanica Zdrój telefon 342 lub Zakopiańska 16. 2936d

Przedsiębiorstwo Samochodowe M. Studencki
Katowice, Stawowa 5
Tel. 348-70, 348-72
Kursy Kierowców Samochodowych
Skład części zamiennych akcesorii samochodowych. 1430

„ŁUCJA"
Estetyczny wygląd to idealne samopoczucie
Pasy, gorsety, staniczki.
Kraków, Sukiennice 29.
tel. 573-79. 2011

Węże do wody
dla ogrodów, do mycia aut. — Gąbki do mycia poleca
Tadeusz Sarnowicz
Katowice, ul. Kochanowskiego nr 12, telefon 353-09 2003

Zakłady Przemysłowe
„Minerał"
Częstochowa,
ul. N. M. Panny Nr 22
Telefon 18-20
dostarczają natychmiast w ładunkach wagonowych i mniejszych: **kredę malarską** mieloną, **kredę specjalną** do wyrobu kitu, **szpat wapienny, krzemiany**, oraz **talk techniczny, kiselgur** (ziemia okrzemkowa). 2021

SPORT

Z Igrzysk Robotniczych

Francja — Austria 3:1, Belgia — Afryka Płn. 1:1

Paryż. Jak już podawaliśmy, robotnicza reprezentacja Polski w piłce nożnej uległa w Lens drużynie węgierskiej 0:2.

Pierwsza bramka dla Węgrów padła w 24 minucie ze strzału Medera, drugą zdobył w 12 minut później Aspirany.

Z zawodników polskich najlepszym był Kubicki.

Inne wyniki wczorajszych spotkań piłkarskich przedstawiają się następująco: w Paryżu Francja wygrała z Austrią 3:1, a w Orleanie Belgia zremisowała z Afryką Północną 1:1.

Ponieważ Czechosłowacja i Rumunia podzieliły się w poprzednim meczu punktami, Włochy stały się obecnie, dzięki zwycięstwu nad Czechosłowacją, najpoważniejszym pretendentem do zajęcia pierwszego miejsca w grupie „A".

Najgroźniejszym przeciwnikiem Jugosławii, kroczącej na czele grupy „B", są Węgry, które znacznie poprawiły swą pozycję zwycięstwem nad Polską.

Na czele grupy „C" kroczy nadal robotnicza reprezentacja Francji, która do tej pory nie przegrała jeszcze żadnego spotkania.

FRANCJA — AUSTRIA W ZAPAŚNICTWIE

● W dniu 16 bm. odbędzie się w Strasburgu międzypaństwowe spotkanie zapaśnicze Francja — Austria.

Repr. Bielska — Wisła (Kraków) 2:1 (0:1)

Bielsko (tel.). Rozegrane w czwartek na stadionie BBTS w Bielsku towarzyskie zawody piłkarskie pomiędzy reprezentacją podokręgu bielskiego o ligową Wisłą z Krakowa, zakończyły się nieznacznym lecz zasłużonym zwycięstwem Bielska w stosunku 2:1. Ligowcy wystąpili w swym normalnym składzie. Gracza z powodzeniem zastąpił młodziutki Kotaba.

Pierwsza połowa gry stała pod znakiem nieznacznej przewagi Wisły, dla której prowadzenie zdobył Kohut w 22 minucie z rzutu wolnego. W 43 minucie bramkarz Bielska, Buja, wspaniale obronił rzut karny, egzekwowany przez Rupę.

Po zmianie pól gra ożywiła się i drużyna miejscowych coraz częściej gościła pod bramką Wisły, dążąc za wszelką cenę do wyrównania, co udaje jej się w 25 minucie przez Szymonowicza. Na 10 minut przed końcem meczu Talik z rzutu wolnego z 20 metrów zdobywa drugą bramkę i tym samym zwycięstwo dla gospodarzy.

W przedmeczu juniorzy Leszczyńskiego KS pokonali juniorów BKS 2:1 (1:0).

Lekkoatleci Cracovii startują w Brnie

Warszawa. Lekkoatleci Cracovii rozegrają w dniu 5—6 czerwca br. w Brnie rewanżowe spotkanie z czeskim zespołem SK „Vysokoskolsky" (Brno). Drużyna krakowska, wyjedzie, pod kierownictwem trenera PZLA Grzesika wzmocniona zawodnikami z obozu treningowego w Olsztynie. (Kiszka, Łomowski, Adamczyk, Kielas, Gierutto).

Barwy Cracovii reprezentować będą: Drągiewicz, Makulec, Piaskowy, Puzio, Wideł, Dudek, Schilling, Sękowski, Słowik, Tamkowicz, Szymański i Jastrzębski.

Wielki sukces

polskich bokserów w Paryżu

Paryż (PAP). W szczelnie wypełnionej sali Eglise Montmartre w Paryżu odbyły się spotkania bokserskie w ramach igrzysk sportowych związków zawodowych, przy udziale zawodników polskich, francuskich, rumuńskich i fińskich. Polacy odnieśli wielki sukces wygrywając wszystkie spotkania.

W wadze półśredniej: Chychła po najpiękniejszej walce dnia pokonał zdecydowanie na punkty jednego z najlepszych bokserów francuskich w tej kategorii Lamerea. Polak wygrał zdecydowanie dwie rundy, trzecią zaś zremisował.

W wadze półciężkiej Nowara zwyciężył na punkty mistrza robotniczego Francji Bazina, górując zdecydowanie we wszystkich trzech starciach. Po walce tej znany polski bokser emigracyjny Walczak wręczył Nowarze upominke wśród gorących oklasków widowni.

W wadze ciężkiej Jaskóła pokonał na punkty robotniczego mistrza Francji Baiga, mając przewagę przez wszystkie trzy rundy.

Kierownik drużyny polskiej Lisowski, który sędziował kilka walk w ringu, był zdaniem Francuzów jednym z najlepszych sędziów.

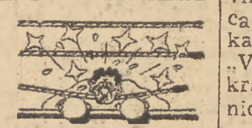
Prasa francuska nie szczędzi bokserom polskim pochwał. M. in. dziennik „Ce Soir" pisze: Polacy okazali się najlepszymi i najbardziej klasycznymi bokserami.

Szwecja — Belgia 12:4 w boksie

Sztokholm. W Sztokholmie odbył się mecz pięściarski między reprezentacjami Szwecji i Belgii. Zakończony zwycięstwem Szwedów 12:4. Reprezentacja Belgii była osłabiona brakiem Visseresa i L'Hosta.

Wyniki walk były następujące: w. musza — Burjstrom (S) pokonał Bollaerta (B), w. kogucia — Ahlin (S) wygrał z Piens (B), w. piórkowa — Nilson (S) przegrał z Edgarsem (B), w. lekka Pahmp (S) wypunktował Barbiauea (B), w. półśrednia — Ahnelov (S) wygrał przez dyskwalifikację Robertra (B) w III rundzie, w średnia — Karlsson (S) przegrał z Archanem (B), w. półciężka — Andersson (S) pokonał Nappena (B) na pkt., w. ciężka — Nilsson (S) zwyciężył Roglersa (B).

Grzywocz i Kolczyński zwyciężają

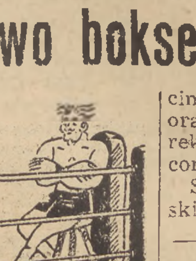
na zawodach bokserskich w Lublinie

Lublin. W czwartek rozegrane zostały w Lublinie zawody bokserskie, zorganizowane z inicjatywy Wojewódzkiego Zarządu Związku byłych Więźniów Politycznych.

Wyniki poszczególnych walk:

W. kogucia: Grzywocz (Skra Zabrze) wygrał na punkty po ładnej walce z Baranem (Lublinianka); w drugiej walce tej samej wagi Sobkowiak (Gwardia Warszawa) wypunktował Hegenwalda (Skra Zabrze); **w. piórkowa:** Flisiak (Legia Warszawa) odniósł punktowe zwycięstwo nad Lipskim (Lublinianka); **w. lekka:** Sieradzan (Radomiak) wygrał na punkty z Wdowiakiem (Legia Warszawa), w drugiej walce Komuda (Gwardia Warszawa) odniósł punktowe zwycięstwo nad Łozińskim (Lublinianka); **w. półśrednia:** Grzywocz II wypunktował Siemiona II (Lublinianka); **w. średnia:** Zieliński (Lublinianka) wygrał na punkty z Wasiakiem (Radomiak), który w drugiej rundzie uległ kontuzji lewego łuku brwiowego; w drugiej walce Kolczyński (Gwardia Warszawa) wygrał przez techn. k. o. w drugiej rundzie z Głębockim (Lublinianka), którego sędzia uznał za niezdolnego do dalszej walki; **w ciężkiej:** Grzelak (Legia) wypunktował Staniszewskiego (Lublinianka).

Zwycięstwo bokserów ZKS Azoty

Chorzów. Odbyły się tu towarzyskie zawody bokserskie pomiędzy zespołem ZKS Azoty Chorzów, a uczestnikami obozu trenigowego ZZPCH rekrutującymi się z pięściarzy Śląska, Wałbrzycha i Piotrkowa Tryb.

Spotkanie zakończyło się nieznacznym zwycięstwem gospodarzy w stosunku 9:7. Oczekiwana z wielkim zainteresowaniem walka pomiędzy mistrzem Śląska wagi ciężkiej, Kaczmarkiem, a ostatnią rewelacją ringów, zawodnikiem piotrkowskiej Concordii, Stecem, nie dała rozstrzygnięcia.

Wyniki walk (na pierwszym miejscu bokserzy Azotów):

w wadze muszej — Zalewski przegrał przez k. o. w trzecim starciu z Brzóską (Concordia Piotrków), w wadze koguciej — Przewdzing nie rozstrzygnął walki z Adamusem (Concordia), w wadze piórkowej Sieja zremisował z Radzajem (Ruch), w wadze lekkiej — Gemza wygrał na punkty z Zaborowskim (Ruch), w wadze półśredniej — Szot wypunktował Głazowskiego (Wałbrzych), w wadze średniej — Gabryś zwyciężył na punkty Piotrusia (Ruch), w wadze półciężkiej — Kwaśniewski I został znokautowany w trzecim starciu przez Botura (Ruch), oraz w wadze ciężkiej — Kaczmarek zremisował ze Stecem (Concordia Piotrków).

Sędziował w ringu p. Brabański, na punkty pp. Łoch i Piprek.

Przykładne kary

na niesfornych piłkarzy

Warszawa. Wydz. Gier i Dyscypliny nałożył kary na następujących zawodników:

Świcarz (Polonia — Warszawa) ukarany został dwumiesięczną dyskwalifikacją za brutalną grę z Polonią Bytom. Kara liczy się od dnia 10 maja.

Jabloński I (Cracovia) otrzymał surową naganę za niesportowe zachowanie się na meczu z Widzewem.

Gracz (Wisła — Kraków) otrzymał dwutygodniową dyskwalifikację za niesportowe zachowanie się na meczu z Legią. Początek dyskwalifikacji liczy się od dnia 10 maja.

Kalisiński (Garbarnia) został zdyskwalifikowany na przeciąg trzech tygodni za brutalną grę na meczu ŁKS—Garbarnia.

Roik (Tarnovia) został zdyskwalifikowany na przeciąg 6 tygodni za słowną obrazę sędziego na meczu Ruch—Tarnovia.

Bieg uliczny „Dziennika Polskiego"

Kraków. W niedzielę zorganizowany zostanie w Krakowie bieg uliczny o memoriał śp. Kusocińskiego, zorganizowany przez redakcję „Dziennika Polskiego".

Druga porażka Jugosłowian

Gwardia (Wybrzeże) — Milicjoner 8:6

Gdańsk. W Gdańsku odbył się mecz pięściarski między zespołami milicyjnymi „Gwardii" z Wybrzeża, a „Milicjonerem" z Białogrodu. Spotkanie zakończyło się porażką Jugosłowian w stosunku 8:6.

Poszczególne wyniki walk:

W. musza: Andrejevic (B) wygrał na punkty z Mikołajczewskim; w. kogucia: Pavlovic (B) zwyciężył na punkty Gignala; w. piórkowa: Stamenkovic (B) przegrał z Golyńskim; w. lekka: Branevic (B) przegrał na punkty z Antkiewiczem; w. półśrednia: Zikic (B) przegrał z Iwańskim; w. półciężka: Lazarevic (B) zwyciężył na punkty Szymankiewicza; w. ciężka: Micovic (B) został pokonany przez Szymurę. Spotkanie w wadze średniej nie zaliczono do punktacji ogólnej, gdyż Kwiatkowski (G) został kontuzjowany po kilkunastu sekundach walki.

Zwycięstwo pływaków Moskwy

Moskwa. Zakończył się tu mecz pływacki reprezentacji Leningradu i Moskwy. W ogólnej punktacji zwyciężyli pływacy Moskwy, którzy zajęli większość pierwszych miejsc w poszczególnych konkurencjach.

Z szeregu dobrych wyników, jakie uzyskano na zawodach, na szczególne wyróżnienie zasługują: czas Mieszkowa na 100 m st. dow. — 59 sek., oraz wynik Dojczenki (także mistrz ZSRR), który przepłynął 100 m st. grzb. w 1:08,2 min.

Wśród kobiet najlepsze wyniki uzyskały: reprezentantka Moskwy Wasieliewa, przepływając 100 m st. dow. w 1:12,4 min. i Polygałowa (Leningrad), która na 100 m st. grzb uzyskała czas 1:26,5 min.

Redaguje: Kolegium Redakcyjne *Redakcja*, Katowice, ul. Młyńska 9, tel. 309-73, 305-73, 555-33, 311-84 Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Przyjmowanie stron między godziną 11—78 codziennie. *Administracja Wydawnictw:* Katowice, ul. Młyńska 9, tel. 301-69 Prenumerata miesięczna z odbiorem na miejscu w Katowicach 120 zł — z przesyłką poczt. 135 zł — z odnoszeniem do domu 170 zł PKO Katowice III-4950. *Dział Ogłoszeń:* Katowice ul. 3 Maja 12, tel. 308-74 — PKO Katowice III-4330. — Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. Wydawca: „CZYTELNIK", Katowice, ulica 3 Maja 12.
Druk: *Drukarnia Nr. 9*, Sp. Wyd. „Czytelnik", Katowice, ul. 3 Maja 12, tel. 310-59. R 18608